KNJIŽN...

PRIMORSKI DNEVNIK

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE SLOVENSKEGA NARODA ZA TRŽAŠKO OZEMLJE

Leto VI - Štev. 38 (1726) | Poštnina plačana v gotovini, Spedizione in abbon. post. 1. gr. | TRST, četrtek 15. februarja 1951 | Cena 15 lir

ZAKLJUČEK ITALIJANSKO-FRANCOSKE KONFERENCE

Enostranska akcija ni mogoča

je izjavil Schuman glede revizije mirovne pogodbe z Italijo - Uradno poročilo o konferenci poudarja tesno solidarnost obeh držav spričo sedanjega položaja v svetu

SANTA MARGHERITA, 14. — Zadnja plenarna seja italijansko-francoske konference je bila danes zjutraj in se je zaključila ob 13.50. Takoj nato so na tiskovni konferenci prebrali uradno poročilo.

Uradno poročilo pravi med drugim, da so štirje ministri ugotovili, da sedanji položaj v svetu terja od zahodnih držav in še posebej od držav članic atlantskega pakta odločitev, da bodo ohranile tesno solidarnost.

Na konferenci so se obvezali, da bodo skupno reševali vprašanja, ki bodo nastala v okviru atlantskega pakta za organizacijo skupne obrambe in skupne oborožitve, ki jo bodo nadaljevali z največjo odločnostjo.

Glede evropske vojske poudarja poročilo «znatno zanimanje, ki ga tozadevna konferenca, ki bo v Parizu, predstavlja», in pravi, da je «eden glavnih smotrov in smernic politike obeh vlad taka Evropa, v kateri bo imela demokratična Nemčija svoje mesto». Dalje so se ministri strinjali v želji, naj bi se Italija čimprej sprejela v OZN, ter so si izmenjali mnenje o vprašanjih, ki bodo lahko nastala na bodoči konferenci štirih zunanjih ministrov.

Ob zaključku proučitve teh splošnih vprašanj so ministri uvideli potrebo za obe vladi, da ostaneta v stiku na podlagi izmenjave informacij in periodičnih posvetovanj.

Glede izrazito italijanskih in francoskih vprašanj so ministri ugotovili, da je načrt za carinsko unijo med Italijo in Francijo, čeprav ga parlamenta še nista odobrila, «prinesel znaten razvoj v trgovinski izmenjavi med obema državama». Po mnenju ministrov se mora to sodelovanje obeh držav izražati v njuni harmonizaciji gospodarske politike, proizvodnje za izvajanje oboroževalnih programov, borbe proti inflaciji in proti zvišanju cen na eni strani in s stalnimi posvetovanji o gospodarskih vprašanjih na drugi strani.

Ministri so proučili tudi vprašanja, ki jih postavlja bodoči podpis Schumanovega načrta. Proučili so tudi določeno število drugih vprašanj, med katerimi ona, ki se nanašajo na obmejno prebivalstvo. Omenili so tudi vprašanje italijanskih izseljencev in francoski ministri so izjavili, da so pripravljeni omogočiti rešitev teh vprašanja v mejah možnosti v mednarodnem merilu.

Po prečitanju poročila so štirje ministri odgovarjali na vprašanja novinarjev. Na vprašanje glede revizije mirovne pogodbe z Italijo je minister Schuman izjavil, da na tem področju «ni mogoča nobena enostranska akcija», in je pripomnil, da je Francija prepričana, da se mora ta razvoj uresničiti in da na nekaterih področjih «smo že preko» nekaterih omejitev, ki jih narekuje mirovna pogodba.

Na vprašanje, ali je tristranska izjava o Trstu še vedno v veljavi, se je Schuman skliceval na besede v uradnem poročilu, ki pravi, da «prejšnji italijansko-francoski dogovori ohranijo vso svojo veljavnost».

In je pripomnil: «Nismo prišli v Santo Margherito, da porušimo, kar smo napravili v preteklosti».

Glede Nemčije je Schuman izjavil, da je Francija že priznala enakopravnost Nemčije pri pogajanjih za Schumanov načrt, in jutri bo začetek pogajanj za evropsko vojsko dokazal, kako se bo to načelo izvedlo. «Seveda so tudi strani mednarodnega značaja», je pripomnil, «pri katerih je treba upoštevati dejstvo, da je tudi četrti podpisnik okupacijskega statuta v Nemčiji». «Vendar», je poudaril Schuman, «nismo mnenja, da smo vezani v vsakem posameznem primeru na dogovor s sovjetsko vlado, ki je dala tako številne slabe zglede». Nato je De Gasperi izjavil, da je tudi o vseh teh vprašanjih sporazum med Italijo in Francijo popoln, in sicer se obe državi strinjata: 1. o potrebi ohranitve atlantske fronte; 2. o potrebi, da se v tej fronti razvije vojaški organ za evropsko obrambo; 3. o prepričanju, da mora v tem organizmu sodelovati Nemčija.

PLEVEN, DE GASPERI SCHUMAN IN SFORZA

Pleven je za De Gasperijem izjavil: «Smo dve vladi, ki predstavljata 80 milijonov Evropejcev, ki se strinjajo o bistvenih smotrih svoje politike in o načinu, kako naj se postopa v korist miru za izboljšanje življenjske ravni narodov».

Francoska delegacija je zvečer odpotovala domov.

Popoldne je De Gasperi govoril v prostorih krščanske demokracije v Santi Margheriti o splošnih smernicah italijanske politike. Pozneje je dopisniku Anse govoril o pravkar zaključeni konferenci, in o njenih sklepih. Glede popoldanske tiskovne konference je De Gasperi izjavil, da je bilo najprej govora o preteklosti in o potrditvi sklepov prejšnjih konferenc v Turinu in Cannesu. Drugi del pa se je nanašal na prihodnjost, na način dela, na sodelovanje med Italijo in Francijo.

V Londonu izjavljajo, da je še prezgodaj, da bi podrobneje komentirali dogovore med Italijo in Francijo. Vendar pa že zdaj izjavljajo, da bo Velika Britanija podprla vsako spodbudo za sprejem Italije v OZN. Glede vojaških določb mirovne pogodbe, katerih revizijo nameravajo italijanski diplomati zahtevati, izjavljajo, da se ta ne more izvršiti na enostranski način.

Srdjan Prica novi poslanik FLRJ v Parizu

PARIZ 14. — Prezidij Ljudske skupščine FLRJ je imenoval pomočnika zunanjega ministra Srdjana Prico za novega jugoslovanskega poslanika v Franciji. Predsednik francoske republike Auriol je včeraj priredil kosilo na čast dosedanjega jugoslovanskega poslanika Rističa, ki bo v kratkem odpotoval iz Pariza. Odlikoval ga je z redom Velikega križa častne legije.

Britansko-jugoslov. dogovor o uporabi britanskega posojila

BEOGRAD. 14 — Prvi tajnik britanskega poslaništva v Beogradu je izjavil na tiskovni konferenci, da sta se britanska in jugoslovanska vlada sporazumeli o uporabi 5 milijonov funtov šterlingov, dovoljenih za pomoč Jugoslaviji. Jugoslavija bo z omenjenim posojilom lahko kupila na področju funta šterlinga za 1 milijon šterlingov semen, za 1 milijon sladkorja, za 1 milijon maščob, kakaa in blaga široke potrošnje.

Ostanek kredita bodo uporabili za nakup surove volne, volnenih odpadkov, kavčuka, surove jute in farmacevtskih proizvodov.

BEOGRAD, 14. — Jutri se bo zopet začel železniški blagovni promet med Jugoslavijo in Grčijo. Potniki pa bodo morali na obmejni postaji Djevdjelija prestopati.

ISTAMBUL, 14. — Danes se je v Istambulu začela konferenca ameriških diplomatskih predstavnikov Bližnjega in Srednjega vzhoda.

V rimskem parlamentu razprava o oborožitvi

RIM, 14. — Danes se je v parlamentu začela razprava o dveh načrtih zakona, ki zahtevata 250 milijard izrednih izdatkov za oborožitev.

Prvi je govoril socialistični poslanec Lombardi, ki je izjavil, da so v Italiji sedaj prišli iz mirnodobskega gospodarstva v vojno gospodarstvo, zaradi česar bo proizvodna dejavnost usmerjena v proizvodnjo nepotrošnih dobrin. Dejal je tudi, da se razpravlja o teh ukrepih v trenutku, ko niti ni zadostnih podatkov glede pogojev, na podlagi katerih se bodo ti ukrepi izvedli. Zato da ni mogoče razpravljati o njih s tehnične in upravne strani, pač pa samo o političnem vprašanju, ki s tem nastaja. Pri tem je poudaril, da za italijansko vlado ni možnosti, da bi vodila samostojno zunanjo politiko, ter je nato dejal, da bi Italija v primeru vojne zaradi svojega zemljepisnega in predvsem socialnega položaja lahko ostala nevtralna. Za to da govori tudi dejstvo, da ima Italija «težko breme, da daje gostoljubnost papeškemu sedežu». Na koncu je govornik poudaril, da bo oborožitvena politika delovala negativno na ves italijanski gospodarski in socialni ustroj.

Nato je govoril demokristjan Medi, ki je na široko govoril o ekspanzionistični politiki Sovjetske zveze v Aziji in dejal, da ima sovjetska politika iste cilje v Evropi.

Na popoldanski seji je govoril kominformist Longo, ki je dejal, da zadnji mednarodni dogodki ne opravičujejo politike oboroževanja, in je pripomnil, da je namen vladnih ukrepov postaviti Italijo v vrsto držav, ki so podrejene napadalni politiki ZDA. Nato je Longo na dolgo govoril o Koreji in o «ameriški napadalni politiki» ter o «miroljubni politiki Sovjetske zveze». Na koncu je Longo dejal, da bodo izdatki za oboroževanje veliko breme za italijansko gospodarstvo ter bodo povečali brezposelnost, omejili javna dela, dvignili cene ter omogočili obnovitev črne borze in špekulacije.

Govorili so še demokristjan Spiazzi, socialist Guadelupi in demokristjan Marconi, nakar je bila seja odgodena na jutri popoldne.

V senatu pa so danes nadaljevali razpravljanje o načrtu zakona za volitve občinskih svetov, ki ga je parlament že odobril.

Komisija za zunanje zadeve v parlamentu se je danes sestala in predsednik je sporočil, da je Sforza pristal na to, da bo komisiji poročal o italijansko-francoskih razgovorih.

Nov Grotewohlov propagandni predlog

BONN, 14. — V svojem trimesečnem poročilu je ameriški visoki komisar v Nemčiji, Mac Cloy dejal, da je sedaj večina bivše nemške vojne industrije na ozemlju Zahodne Nemčije, kar bo lahko dobro služilo obrambi Zahodne Evrope. Prav tako je izjavil, da ni opaziti v Zahodni Nemčiji nobene želje po vzpostavitvi novega totalitarnega režima.

V Dresdenu je sinoči govoril predsednik vzhodno - nemške vlade Grotewohl. Predlagal je znova razgovore za združitev Nemčije, «brez dnevnega reda, nobenih posebnih določil in pogojev». Pri tem razpravljanju bi samo govorili v jasnih besedah o vseh vprašanjih, ki jih je omenil Adenauer. Grotewohl je zaključil, da sta potrebni za sklenitev mirovne pogodbe z Nemčijo dve stvari: štiri sile na eni strani in vlada, ki bi predstavljala vso Nemčijo. Med svojim govorom je Grotewohl tudi omenil, da je pripravljen boriti se za cilje ZSSR.

Ta del govora najbolj komentirajo v Zahodni Nemčiji in pravijo, da je to najboljši dokaz, koliko je Vzhodna Nemčija pod sovjetskimi vplivom.

Sinoči je govoril tudi socialdemokrat Kurt Schumacher. Dejal je, da bi Zahodna Nemčija zelo ošibela svoj položaj, če bi se oborožila pred konferenco štirih velikih. Postavitev močnih nemških vojaških oddelkov bi zahtevala nekaj let. Najboljši način za obrambo Zahodne Nemčije je, zahtevati politično in vojaško enakopravnost in postaviti jeklen okop obrambnih sil. Schumacher je zaključil, da hoče ZSSR, kot je to njena navada, tudi to pot pred konferenco štirih prepričati Nemce, da se samo ona bori za njih enotnost.

Prerekanje na seji zavezniškega sveta za Japonsko

TOKIO, 14. — Zavezniški svet za Japonsko je imel včeraj precej razgibano sejo. Sovjetski delegat general Kislenko je dejal, da hoče Mac Arthur oborožiti Japonsko in s tem «izpolniti svoje napadalne načrte proti Aziji in predvsem proti Koreji». Izjavil je, da ZDA obnavljajo japonski vojaški stroj s tem, da vzpostavljajo pomorska in letalska oporišča, povečujejo vojaško organizirano policijo in obnavljajo tovarne za vojaški material. Mac Arthurjevo novoletno poslanico, v kateri je svetoval omenjeno oborožitev Japonske, je general Kislenko označil kot «veliko kršitev potsdamske izjave ki pravi, da ne sme Japonska nikoli več postati napadalna država»

Ameriški zastopnik Sebald, ki je predsedoval temu zasedanju, je večkrat opomnil Kislenka, zlasti ko je ta omenil uporabo Okinave kot ameriške letalske in pomorske baze proti Koreji. Sebald je s svoje strani obtožil ZSSR, da hoče ta zasedanja izkoristiti v svoje namene. Nato je zastopnik Commonwealtha Chodeson zahteval, naj preverijo obtožbe ZSSR. «Prav nič ne kaže, da bi imele resnično podlago», je dejal in zahteval zaključek zasedanja.

Danes je v japonskem parlamentu izjavil ministrski predsednik Jošida, da je obvestil Dullesa, da se Japonska ne more takoj oborožiti. To ji preprečujejo gospodarske težave. Jošida je še dejal, da so sedanje policijske sile dovolj močne za vzdrževanje javnega reda. Glede zunanje obrambe pa mora Japonska računati na sistem skupne varnosti. Jošida je še omenil, da ni njegov namen spremeniti ustavo, ki kakor znano, prepoveduje, da bi imela država svoje lastne vojaške sile. Ministrski predsednik ni hotel objasniti podrobnosti, v katerih je razpravljal z Dullesom, in je izjavil, da morajo te ostati tajne.

Kakor poroča avstralski radio, je danes Foster Dulles prispel v pristanišče Darwin. Odpotoval je takoj v Camberro, kjer se bo razgovarjal z avstralskim in novozelandskim zunanjim ministrom glede japonske mirovne pogodbe.

BEOGRAD, 14. — Tretje redno zasedanje Ljudske skupščine FLRJ je bilo sklicano za 25. februarja.

Nedostojna podtikanja

Naš dnevnik je podrobno in vestno obveščal svoje čitatelje o razvoju reševanja tržaškega vprašanja. Poleg stališča Osvobodilne fronte, ki ga je s tem v zvezi vsakodnevno tolmačil in ga tolmači, smo zabeležili takoj vsako, pa tudi včasih mogoče manj važno vest v zvezi s tržaškim vprašanjem. Zato lahko upravičeno rečemo, da so naši čitatelji povsem dobro in objektivno obveščeni o tem, v kakšni fazi je njegovo reševanje danes.

Ne mislimo torej ponavljati izjav odgovornih predstavnikov vlad obeh sosednih republik, ki sta si edini v tem, naj bi se tržaško vprašanje rešilo med zainteresiranimi narodi sporazumno in brez vmešavanja tretjih, katerim je Trst predmet političnega mešetarjenja in špekuliranja. Žal so trenutno pogajanja za takšen sporazum prekinjena ob obojestranski ugotovitvi, da so stališča preveč oddaljena in da za nadaljevanje pogajanj za sedaj čas še ni dozorel. Pri tem pa seveda nikakor niso in ne sme biti zanemarjeno vse tisto politično delovanje, ki naj bi s svoje strani pripomoglo, da do sporazuma pride, zlasti zaradi tega, ker je to edina rešitev katera lahko zadovolji interese predvsem tržaškega prebivalstva, kakor tudi interese obeh sosednih držav, v kar mora biti to delovanje tudi usmerjeno.

Zato je povsem naravno, da je centralni komite Komunistične partije smatral za potrebno konkretneje in določneje označiti svoje politične naloge v tej fazi razvoja tržaškega vprašanja.

Tozadevno poročilo smo v naši nedeljski številki objavili pod naslovom «ZA SAMOSTOJNOST TRSTA». Čeprav ni bilo v tem poročilu povedano nič novega, predvsem nič takega, za kar se borimo od tistega dne, ko je postalo jasno, da bi imenovanje guvernerja pomenilo zgolj sredstvo za enostransko rešitev tržaškega vprašanja, je omenjeno poročilo povzročilo v zadnjih treh dneh precej komentarjev. Med njimi je docela svojevrsten in hkrati najdaljši komentar v včerajšnji številki demokrščanskega popoldnevnika, o katerem vredno napisati nekaj pripomb.

Cilj demokrščanskega članka «Branko Babič parla chiaro» je povedan v njegovih zadnjih stavkih, s katerimi se na podlagi samovoljnega in deloma izkrivljajočega tolmačenja sedanjih in prejšnjih izjav vodstva Osvobodilne fronte članek na vse pretege trudi, da bi dokazal, kako smo začeli uganjati neki slovenski in jugoslovansko aneksionistični šovinizem. Namen tega dokazovanja pa je hujskati z njim svoje lastne demokrščanske šovinistične pristaše, ki naj bi jim bil povod za poostritev njihove italijanske šovinistične politične akcije zlasti v perspektivi jesenskih volitev.

Kdor je prečital v našem dnevniku omenjene glavne misli iz poročila tov. Babiča je res lahko ugotovil, da je govoril jasno. Še bolj jasno pa izhaja iz njegovih besed dejstvo, da ni v njih niti sence nekakšnega šovinizma ali aneksionizma in le nepopravljivi akrobati v najslabši veri lahko iz gesla o samostojnosti Trsta izvedejo zaključek o slovenskem šovinizmu.

Priznanje narodnostne enakopravnosti Slovencem, volivnost upravno političnih organov, in s tem demokratizacije tržaške javne uprave, borba proti gospodarski podrejenosti Trsta Italiji, ki duši njegov gospodarski razvoj in mu prizadeva gospodarsko škodo, borba za svobodno gospodarsko povezavo predvsem s širokim tržaškim zaledjem, lastna plačilna bilanca in klirinški račun z vsemi državami, povračilo tržaškega trgovskega brodovja s strani Italije, nacionalizacija velikih industrijskih podjetij in finančnih družb ter sodelovanje delavstva pri njihovem upravljanju, sodelovanje tržaškega prebivalstva pri uporabi ekonomske pomoči Združenih narodov, povečanje donosnosti kmetijstva in pravična odškodnina za vso dosedanjo in bodočo škodo, ki mu je bila povzročena — vse to so glavne zahteve, na katerih naj sloni samostojnost našega mesta. In te zahteve niso in ne morejo biti nikakršen šovinizem ali aneksionizem, temveč so bile in so zahteve, za katere se mora ne samo v zadnji fazi razvoja tržaškega vprašanja, temveč vedno in nenehno boriti vsako politično gibanje ali stranka, kateri je resnično do interešov tržaškega prebivalstva.

Hkrati pa so te zahteve povsem konkretne in njihovo uresničenje tudi možno in izvedljivo tudi v sedanjem političnem položaju, t. j. v sedanji fazi razvoja tržaškega vprašanja ne glede na občinske volitve in predvolivno kampanjo.

Ko poudarjamo doslednost naše borbe za samostojnost našega mesta pa moramo označiti kot navadno izmišljotino člankarjevo trditev o naši pripravljenosti na pogajanje o vrnitvi Trsta Italiji, potem ko smo se odrekli ideji guvernerja». Tudi ni res, kar trdi člankar, da je bilo rečeno «v Beogradu kar koli o tako imenovanih «ritocchi» ali «lievi rettifiche» na mejah. Te neresnične trditve očitno služijo člankarju za «učinkovitejši» zaključek njegovega dejanskega hujskaškega komentiranja poročila tovariša Babiča. To pa vsekakor ne služi niti novinarski časti, še manj pa doprinosu dobrobiti tržaškega prebivalstva in doprinosu k ustvarjanju tistih pogojev, ki bodo prej ali slej omogočili sporazumno rešitev tržaškega vprašanja, na kateri sta zainteresirani tudi obe sosedni državi, predvsem pa tržaško prebivalstvo, ki ga prav samostojnost Trsta danes lahko zadovolji.

In ko pravkar čitamo poudarjanje francoskega zunanjega ministra in prvih komentarjev o italijansko francoski konferenci, da v pogledu revizije mirovne pogodbe z Italijo v smislu izvajanja tristranske izjave glede Trsta, postajajo naloge za dosego samostojnosti našega mesta še bolj aktualne in pereče. Tem nalogam pa se prav gotovo ne bo mogoče izogniti z nedostojnimi šovinističnimi podžiganji, še manj pa bo mogoče na ta način dosego samostojnosti Trsta preprečiti.

NOVI NAPORI ARABSKO-AZIJSKIH DRŽAV za rešitev spornih vprašanj na Daljnem vzhodu

Optimistične izjave Trygve Liea in ameriškega poslanika v Londonu

LAKE SUCCESS, 14. — V skupni izjavi, ki so jo objavili danes, so predstavniki dvanajstih arabsko-azijskih držav, ki so pred kratkim predložili političnemu odboru OZN resolucijo z zahtevo neposrednih pogajanj z LR Kitajsko o Koreji in o vprašanju Daljnega vzhoda, javili, da bodo nadaljevali z napori za mirno rešitev vseh spornih vprašanj glede ureditve na Daljnem vzhodu.

Ameriški poslanik v Londonu Gifford je danes na tiskovni konferenci izjavil, da morajo Združeni narodi odločiti, ali naj se prekorači 38. vzporednik. Pripomnil je, da so po njegovem mnenju možnosti za morebitna pogajanja za mir na Koreji v tem trenutku boljše kakor tedaj, ko so bile sile OZN v nevarnosti, da jih vržejo v morje.

V Lake Success se je danes prvikrat sestala komisija dvanajstih članov, da razpravlja o predlogu predsednika Trumana, naj bi se združili komisiji OZN za atomsko energijo in za razorožitev v eno samo komisijo za razorožitev.

Seji je predsedoval tajnik Trigve Lie, ki je poudaril važnost dela novega organa OZN. Dejal je, da bi se morda v sedanjih razmerah zdelo odveč razpravljati o načrtu za razorožitev. Pripomnil je, da se on ne strinja s tem stališčem in dejal: «Eden od najvažnejših dni v zgodovini človeštva bo oni dan, ko bodo Združeni narodi uspeli odvzeti narodom bremena oboroževanja v okviru splošnega sistema skupne varnosti proti vojni. Trdno upam, da bo ta dan prišel in da bodo Združeni narodi to dosegli».

Acheson o stališču ZDA v primeru napada na Jugoslavijo

WASHINGTON, 14. — Na svoji tedenski tiskovni konferenci je ameriški zunanji minister Dean Acheson izjavil, da bi morebitna zunanja grožnja proti Jugoslaviji prisilila ZDA, da bi zavzele do napadalca enako stališče, kakršno so zavzele pri napadu severnih Korejcev na Južno Korejo.

Acheson je potem spomnil na Trumanove besede od 17. julija, po katerih bi vsak nov primer napada pomenil zelo težek udarec za mir.

Glede različnih načrtov v zahodnih državah o nevtralizaciji Nemčije je Acheson omenil, da je zvedel za te načrte, vendar ni dobil nobenih poročil o tozadevnih uradnih korakih. Za te vesti je mnenja, da ne slonijo na stvarnih dejstvih. Ameriška politika do nemške oborožitve se ne bo oddaljila od stališč, začrtanih v Bruslju. Nemci bodo lahko svobodno izbirali glede oborožitve in vlada ZDA še nadalje pregleduje možnost, po kateri bi predlagala kongresu resolucijo za ukinitev vojnega stanja med ZDA in Nemčijo. Med zavezniškimi visokimi komisarjami in bonsko vlado - je omenil Acheson - so bila razpravljanja o načinu, obsegu in sredstvih, s katerimi bi dosegli prispevek Nemčije pri evropski obrambi.

Glede Koreje je Acheson omenil, da se tamkajšnje operacije razvijajo pod pokroviteljstvom OZN in ni hotel razpravljati o vprašanju prehoda 38. vzporednika po četah OZN. Dejal je, da bi tako razpravljanje spravilo v zadrego tamkajšnje vojaške poveljstvo in bi bilo edino v prid napadalcu. Dejal je, da se predstavniki držav, ki so poslale svoje čete na Korejo, dvakrat tedensko sestanejo na ameriškem zunanjem ministrstvu in da je mogoče, da se je, ali se bo na teh sestankih razpravljalo o vprašanju prehoda 38. vzporednika.

Acheson je tudi govoril o sedanjih nasprotjih v italijanski komunistični partiji, na koncu pa je izjavil, da ne misli, da bo prišlo do sestanka štirih namestnikov zunanjih ministrov v Parizu pred 15. marcem.

HANOI, 14 — Včeraj je prišlo v Hanoi 16 hudo ranjenih pripadnikov francoskih in Bao Dajevih vietnamskih čet, ki so jih zamenjali za 16 ujetnikov Ho Ši Minhovih sil. Vprašanje o izmenjavi še 40 ujetnikov po določbah medsebojnega sporazuma bo rešeno kasneje zaradi nesporazuma v zvezi s pripombo Ho Ši Minhovih oblastev, da pripadajo vrnjeni vietnamski ujetniki nerednim enotam, ne pa rednim četam.

Ostavka izraelske vlade

JERUZALEM, 14. — Izraelski ministrski predsednik Ben Gurion je danes podal ostavko celotne vlade.

Predsednik Weizmann se bo te dni razgovarjal z voditelji političnih strank. Če pa ne bo mogoče sestaviti nove vlade, namerava Ben Gurion zahtevati od predsednika razpustitev parlamenta in razpis novih volitev.

Vlada je dobila nezaupnico pri glasovanju o njenem načrtu za pouk v vaseh priseljencev.

Danes glasovanje o zaupnici angleški vladi

Razprava o oborožitvenem programu v spodnji zbornici - Anglija bo predlagala, naj bi na konferenci štirih razpravljali tudi o oboroževanju Bolgarije, Madžarske in Romunije

LONDON, 14. — V spodnji zbornici se je danes začelo razpravljanje o angleškem oboroževalnem načrtu. Razpravljanje se bo nadaljevalo tudi jutri popoldne in bo prišlo do glasovanja glede zaupnice angleške vlade v tem vprašanju šele jutri zvečer. Resolucijo proti vladi so pred predložili predstavniki opozicije Winston Churchill, Antony Eden in še nekateri drugi znani konservativni voditelji. Resolucija ima sedanje vladne ukrepe glede obrambe za nezadostne. Ob taki resoluciji se bodo najbrže predstavniki levega krila laburistične stranke in tako imenovani «pacifisti» verjetno pridružili vladi kljub njihovim prejšnjim grožnjam. Če pa bi se pri glasovanju vzdržali, bo prišel Attlee v precej težak položaj.

Glavno besedo je imel danes minister za obrambo Shinwell. Dejal je, da bo Anglija povečala svoje divizije v Nemčiji na štiri da bo imela do 1. aprila 1951 vsega skupaj 10 popolnih divizij, kar je doslej največje število v mirni dobi.

Ob novih ukrepih bo mogla Anglija v dosti krajšem času postaviti na noge rezervne divizije kakor doslej. Shinwell je dodal, da danes gradijo v Angliji dve novi tovarni tankov in pripravljajo vse potrebno za serijsko proizvodnjo najmodernejših reakcijskih letal. Pohiteli bodo z izdelavo tanka tipa «Centurion», katerega ima Shinwell kot najboljšega na svetu.

Izdatki za letalstvo bodo skoraj podvojeni in letos bodo izdelali nova lovska letala tipa «Venom». Izdelovali bodo tudi druga najmodernejša letala in v Angliji razpravljajo o možnosti, da bi nabavili ameriška letala tipa «F-68». Shinwell je povedal, da so podvojili izdelovanje dnevnih lovcev in sedaj pripravljajo nova nočna lovska letala. Letalske sile bodo povečale in bodo predstavljale važno dejstvo pri obrambi Zahodne Evrope.

Glede mornarice misli angleška vlada povečati število ladij za borbo proti podmornicam in minam.

Angleži so povečali — po besedah vojnega ministra — tudi svoje letalske sile v Nemčiji in na Daljnem vzhodu.

Ob koncu je Shinwell najavil za prihodnji teden izjavo o korejski vojni.

Med današnjo razpravo v spodnji zbornici je državni minister Kenneth Younger izjavil, da misli Anglija na predlagani štiričlanski konferenci, naj bi razpravljali tudi o vprašanju oborožitve Bolgarije, Madžarske in Romunije. Izrazil je upanje, da bo mogoče na tej konferenci razpravljati o številnih vzrokih sedanje mednarodne napetosti in je dejal, da bi bilo zaenkrat še prezgodaj predložiti Varnostnemu svetu vprašanje oborožitve sovjetskih satelitov.

Naraščanje cen v Avstriji

DUNAJ, 14. — Naraščanje cen na svetovnem trgu je povzročilo, da so začele v Avstriji naraščati cene za industrijske izdelke. Po podatkih avstrijskega instituta za gospodarstvo so od prve polovice lanskega decembra do prve polovice letošnjega januarja najbolj poskočile cene za usnje, in sicer za 23%, pri premogu pa za 12%. Po mnenju instituta v februarju pričakujejo nadaljnje naraščanje cen zaradi pomanjkanja surovin.

V podjetjih za tekstilno industrijo so odpustili zaradi pomanjkanja surovin večje število delavcev. Tudi pomanjkanje premoga je vplivalo na omejitev proizvodnje in na zmanjšanje delovne sile v drugih industrijskih panogah. Tako je znašalo sredi januarja število brezposelnih delavcev v Avstriji več kot 219.000. To je največje število po končani vojni.

Začetek konference za evropsko vojsko

PARIZ, 14. — Jutri se bo v Parizu začela konferenca za evropsko vojsko. Proučili bodo «Plevenov načrt», ki naj bi povezan s Schumanovim načrtom predstavljal nov korak do evropske enotnosti. Na konferenci bodo sodelovali predstavniki Francije, Italije, Zahodne Nemčije, Belgije in Luksemburga.

Perkinsova tiskovna konferenca

BEOGRAD 14 (ANSA) — «Ni nobene takojšnje nevarnosti in ni mogoče misliti, da bi prišlo spomladi v Evropi do vojne», je izjavil danes na tiskovni konferenci podtajnik ameriškega zunanjega ministrstva in strokovnjak za evropske zadeve George W. Perkins. Dodal je, da je prišel do tega optimističnega prepričanja med svojim razgovorom z ameriškimi poslaniki v Evropi in je izrazil prepričanje, po katerem so priprave ZSSR in njenih satelitov na evropskem področju v zastanku s postavljenimi načrti.

Perkins je dejal, da je pri razgovorih z jugoslovanskimi voditelji dobil vtis optimizma, velikega poguma in moči. «Kljub temu pa Jugoslavija potrebuje dosti večjo gospodarsko pomoč, kakor je to v načrtu in kot jo je doslej dobila», je izjavil Perkins.

Na vprašanje, če je govoril z maršalom Titom o oborožitvi Jugoslavije, je Perkins izjavil, da ne. Prav tako je negativno odgovoril na vprašanje, če je razpravljal s Kardeljem o odnosih z Italijo, Grčijo in drugimi državami, ki mejijo na Jugoslavijo.

Danes zgodaj popoldne je prispel z letalom v Rim. Izjavljajo, da je tudi obisk v Rimu strogo privaten. Novinarji so ga vprašali o njegovem bivanju v Jugoslaviji in Perkins je izjavil, da je bilo «zelo zanimivo». Dodal je: «Zelo občudujem hrabrost in napore jugoslovanskega ljudstva.»

Skozi sito in rešeto

Ne bi bilo slabo...

Odkar so se tržaški italianissimi v ponedeljek zjutraj zbudili in izvedeli iz «Giornale del Lunedì», da sta tržaški župan in rektor pogruntala, da so postali še bolj italianissimi, kajti od ponedeljka dalje se mora angloameriška vojaška uprava ravnati po znanstvenih dognanjih rektorjevih in na njihovi podlagi — hočeš, nočeš, moraš — vsak zakon republike Italije takoj izvajati tudi v coni A. To je sedaj tako rekoč znanstveno mednarodno pravna matematična nujnost in zastonj je vsako obstavljanje!

In ko so v vodstvu tržaške sekcije italijanske republikanske stranke izvedeli, da so postali tudi juridično Italijani — kot je omenjeno rektorjevo znanstveno dognanje «stante pede» raztolmačil župan Bartoli — so takoj sprejeli protestno resolucijo proti obotavljanju ZVU glede raztegnitve italijanskih zakonov na cono A ter pri tem zapretili:

«... in ne izključuje se tudi možnost odklanjanja udeležbe na upravnih volitvah v prihodnji jeseni, če se bodo te volitve vršile po določbah, ki bodo različne od tistih, ki urejajo analogne volitve v vsaki občini Italije».

za kar italijanska republikanska stranka predvideva sporazum z ostalimi «sekcijami italijanskih demokratičnih strank za konkretno politično akcijo».

Pričakujemo torej, da prihodnja protestna resolucija, ki jo bo izdal že kar znameniti COMITATO DI COORDINAMENTO POLITICO vsebovala grožnjo, da bodo vse «sekcije italijanskih demokratičnih strank» korporativno z vsem svojim članstvom odkorakale mimo Barkovelj, Mirama, Grljana, Sesljana, Devina in Stivana naravnost v madrepatrijo, če ne bodo angleški in ameriški oficirji in vojaki takoj začeli nositi takšnih uniform, kakršne so predpisane za analogne vojaške čine v Italiji.

In to prav zares ne bi bilo slabo. Posebno še, če bi na čelu povorke korakala župan in rektor. Pasja hišica pa se da urediti kar pri štivanskem bloku.

FTT - BUSZ

Tržaška železniška direkcija je naročila v neki italijanski tvornici vagonov dva tovorna vagona, ki sta razburila italijanskim šovinistom njihovo kri. Na vagonih namreč ni napisano FF SS, temveč FTT — BUSZ. To pomeni, da dva vagona nista last italijanskih državnih železnic (FF SS — Ferrovie dello Stato), temveč last železnic Tržaškega ozemlja — angloameriška cona (FTT — Free Teritory of Trieste; BUSZ — British United States Zone).

Tudi te črke smatrajo šovinisti za slab znak in pravijo, da se skriva izza njih nekaj, «kar je v zvezi z ostalimi številnimi znaki, ki govorijo, da je postalo tržaško vprašanje težje... Po Libiji, po Eritreji, grozi Italiji še tretji «cappotto». Mogoče so ta vprašanja alarm, ki je odveč. Toda bolje se alarmirati prehitro kot pa prepozno. Upamo, da je napravil to pot BUSZ 'busc nell'acqua'.»

Duhovita tolažba — ampak vedno... le tolažba. In če pomislimo, da se vse to dogaja hkrati z znanstvenimi dognanji pasjega sicilijanskega čuvarja tržaškega italijanstva, moramo šoviniste občudovati, da niso še skočili iz kože.

Slab znak

Pa ne samo zaradi volivnega zakona, temveč tudi zaradi določbe, da bo mandat to jesen izvoljenih občinskih svetovalcev trajal namesto dve leti — štiri leta, se jezijo pri sekcijah «italijanskih demokratičnih strank». «Il Messaggero Veneto» tolmači podaljšanje roka za zelo slab znak in pravi:

«Rok dveh let na zadnjih volitvah je bilo hkrati tolmačiti z možnostjo, da se bo v dveh letih uresničila tristranska obljuba od 20. marca 1948 in da bo torej Tržaško ozemlje vrnjeno Italiji pred potekom dveh let. Sedaj pa iz dveh let nastajajo štiri. Oddaljuje se torej predvideni rok za vrnitev Trsta Italiji.»

Ne moremo si kaj, da ne bi tudi ob tej priliki vsem sekcijam «italijanskih demokratičnih strank» izrazili svoje sožalje.

Kako si to zamišljajo?

V «Katoliškem glasu» pišejo ljudje, ki se ponujajo, da bodo o raznih stvareh «po svojih močeh opozarjali ameriške ustanove v Trstu», torej ljudje, ki že morajo biti v dobrih stikih z ameriškimi predstavniki, da se «zlasti Amerika ni odpovedala končno svojemu cilju in vzoru. Ta cilj in vzor je osvoboditev vsega sveta, tudi trpeče Slovenije, izpod slehernega, tudi titovskega totalitarizma».

Kako si to zamišljajo? S kakšnimi sredstvi, naj bi Amerika ta cilj dosegla? Ali izražajo samo svoje mnenje

Nadaljuje se pritisk na srednjem bojišču

Britanski tisk o včerajšnjih Mac Arthurjevih izjavah

TOKIO, 14. — Na srednjem bojišču se nadaljuje pritisk kitajskih in severnokorejskih čet.

Po dveh dneh napada so se morale sile OZN umakniti približno za 30 km. Nekateri kitajski oddelki so se približali mestu Wonju že na 5 km. Napad se razvija v glavnem v dveh smerih. Namen prvega je zabiti z boka klin med Seul in Inchom v smeri Suvona. Namen drugega pa je porušiti zavezniško obrambo pri Wonjuju. Fronta gre na tem področju od Jongdongpoja preko Kjorgana, Chipionga in Wonjuja. Danes zvečer so Kitajci zelo ostro napadli pri Wonjuju. Sile OZN so napravile protinapad in prizadele sovražniku močne izgube Opolnoči po krajevnem času so se boji še nadaljevali. Prav tako so danes ponoči napadli sovražniki pri Chipiongu. Ob 0,30 so se morale francoske čete od tam umakniti. Z druge strani pa so sile OZN danes zasedle Piongan, kraj, ki leži 30 km jugovzhodno od Seula. Na odseku pri Hoongsongu sta dva zavezniška oddelka naletela na velik odpor ob svojem umiku

Na zahodnem bojišču so danes sile OZN v glavnem obdržale svoje včerajšnje položaje, vendar so Kitajci hoteli na več krajih preiti zavezniške položaje in jim udariti za hrbet. Tako je 5 km severnozahodno od letališča Kimpo nek močan sovražni oddelek prekoračil reko Han in predstavlja sedaj v zaledju sil OZN veliko nevarnost. Prav tako so ponoči kitajske izvidnice prišle v mesto Jongdongpo.

Južnokorejski mornariški strelci so se danes izkrcali v kraju Wonsan po predhodnem bombardiranju zavezniških vojnih ladij. Kako izjavljajo, niso naleteli mornariški strelci na poseben odpor. To akcijo smatrajo bolj kot psihološko in njen namen je odvrniti pozornost s srednjega in zahodnega bojišča, kjer se silam OZN v bližnji bodočnosti, ne obetajo preveč rožnati dnevi.

Zavezniške letalske sile so včeraj ponoči in danes kljub snežnim metežem napadale v glavnem sovražnikove sile na področju pri Wonjuju. Letala so podvzela 935 vojnih poletov. Veletrdnjave so bombardirale Todchong v severni Koreji.

Včerajšnje izjave Mac Arthurja, po katerih je malo realistična misel, da bi postavili trdno obrambno linijo preko vse Koreje, londonski časopisi najrazličnejše komentirajo. «Times pravi», da bodo mnogi odobrili to vojaško politično stališče. Osma armada ima pred seboj močnejšega sovražnika in napadalna obramba pomeni manjše tveganje, kot pasivna obramba. Povsem drugačnega mnenja pa je laburistični «Daily Herald», ki ostro napada Mac Arthurja in zahteva, da bi mu prepovedali govoriti Piše, da bi se moral že enkrat zavedati, kakšne posledice povzročajo njegove javne izjave v državah, ki so poslale svoje čete na Korejo in katerim on zapoveduje. «Daily Telegraph» pa podčrtuje, da je «Anglija opomnila ZDA, da bi novo napredovanje na Koreji do reke Jalu imelo za posledico vmešanje sovjetskega letalstva v ta spor na podlagi kitajsko-sovjetske prijateljske pogodbe».

Sindikalna delegacija FLRJ v Izraelu

BEOGRAD, 1 — Na vabilo izraelske sindikalne organizacije «Histadruth» bo v kratkem odpotovala v Izrael štiričlanska delegacija jugoslovanskih sindikatov, ki jo bo vodil glavni tajnik Milan Slani. Kakor je znano, je v decembru posebna delegacija «Histadruth» obiskala Jugoslavijo.

TRŽAŠKI DNEVNIK

Sklep o likvidaciji «Odbora za zgraditev novih zidov na slovanskem kulturnem pogorišču»

Dne 12. februarja t. l. ob 20.30 se je ODBOR ZA ZGRADITEV NOVIH ZIDOV NA SLOVANSKEM KULTURNEM POGORIŠČU sestal na svojo izredno sejo.

Po tajnikovem poročilu, iz katerega izhaja, da — predvsem zaradi politične krize, ki je nastala v demokratičnem gibanju po resoluciji Informbiroja — dosedanji uspeh akcije ne opravičuje upanja, da bi se sedanje stanje kakor koli zboljšalo; ter po blagajniškem poročilu, iz katerega izhaja, da je preteklost pokazala nemožnost izpolnitve namena, zaradi katerega se je Odbor sestavil, je gornji Odbor sklenil stopiti z današnjim dnem v likvidacijo in, skladno s tozadevnim sklepom ob ustanovitvi, odločil vrniti denar darovalcem na način, o katerem bo vsak posameznik pismeno obveščen.

Trst, 12 februarja 1951.

ODBOR ZA ZGRADITEV NOVIH ZIDOV NA SLOVANSKEM KULTURNEM POGORIŠČU

Zelo majhen naraven prirastek prebivalstva na našem podeželju

Tudi letos smo nabrali na uradih naših podeželskih občin statistične podatke o rojstvih, smrtih in porokah v letu 1950.

Skupno se je rodilo v lanskem letu v podeželskih občinah cone A 245 ljudi, umrlo jih je 228, porok pa je bilo 183.

V vseh občinah, razen v repentaborski, je bilo lani več rojstev kot primerov smrti. V repentaborski občini se je namreč lani rodil le en otrok (dva pa sta se rodila v Trstu), a umrlo jih je kar 7, medtem ko leta 1949 ni v repentaborski občini umrl nobeden.

Če primerjamo statistiko leta 1950 s statistiko leta 1949 pridemo do dokaj žalostnih ugotovitev.

Letos ima naše podeželje zelo skromen prirastek, namreč 17 ljudi, če upoštevamo tudi dva nova repentaborska občana, ki sta se rodila v Trstu. Leta 1949. je bil prirastek 40 ljudi. Leta 1950. je umrlo 14 ljudi manj kot leta 1949. Tudi porok je bilo lani manj kot leta 1949, in sicer kar 27. Temu je prav gotovo vzrok poslabšanje ekonomskega stanja tudi na podeželju ter vojna psihoza.

V naslednjem podajamo razpredelnico za posamezne občine:

Občina	*rojstva*	*smrti*	*poroke*
Milje	140	142	84
Nabrežina	52	45	38
Dolina	31	22	44
Zgonik	19	12	7
Repentabor	1	7	10

(2 v Trstu)

Tudi lani kakor leta 1949 je bilo v miljski občini več primerov smrti kot rojstev. Največja razlika med lanskim letom in 1949 se opaža zlasti v miljski in dolinski občini.

Razlika med besedami in dejanji pri radichevskih sindikalistih

Radichevi sindikalisti se tako radi ob vsaki priliki hvalijo, da so oni edini resnični «borci» za interese delavskega razreda. V njihovih časopisih lahko naletimo tudi na članke, ki obravnavajo mnogokrat tudi problem delavske mladine, za katero trdijo, da bi morala imeti vso pravico do strokovne usposobitve. Kako «dosledni» pa so v vsakdanji borbi za «interese» delavske mladine, nam pokaže sledeč primer:

V enem izmed kamnolomov v Colu - Repentaboru opravlja službo delovodje delavcev vsem dobro poznan kominformistični sindikalist, ki je pred časom, kot trdijo delavci, popolnoma brez posebnih vzrokov, premestil mladega vajenca z dela v samem kamnolomu na težaško delo izven njega, na njegovo mesto pa je namestil svojega sina. Ni nam treba še posebej poudariti, da je s tem svojim dejanjem odvzel mlademu vajencu možnost usposobiti se v strokovnem delu, kar pomeni za vsakega delavca ogromno.

Tako postopanje Radichevega sindikalista je zelo ogorčilo vse tamkaj zaposlene delavce, ki so imeli priliko ponovno v praksi videti razliko med besedami teh «sindikalistov» in njihovimi dejanji.

Pogreb Ivana Rupla

Danes je bil ob 4. uri popoldne pogreb Ivana Rupla. Partizanskega borca je na njegovi zadnji poti spremljala velikanska množica ljudi s Proseka, Kontovela in vseh okoliških vasi. Delavci iz zadruge so zapustili delo in prišli vsi skupno na pogreb; prav tako so se prišli poslovit od pokojnega tovariša skoro vsi pevci.

Pred krsto pokojnika so nosili 16 vencev, ki so jih poleg družine in sorodnikov dale krajevna organizacija OF, sekcija partizanov, dalje zadruga, v kateri je Rupel delal, delavci zadruge in sindikat, glavni odbor Zveze partizanov, okrajni odbor OF itd.

Domača godba je pokojniku na poslednji poti igrala žalostinke, mešani in moški zbor Prosvetnega društva «Ivan Vojko» pa je na grobu zapel v slovo. Od pokojnega tovariša in prijatelja pa se je poslovil tov. Spanger.

Izredno velika udeležba na pogrebu dokazuje, kako priljubljen je bil pokojni Rupel med tovariši, kako so ga od blizu in daleč vsi spoštovali zaradi njegovega doslednega in poštenega značaja.

Naj mu bo lahko domača zemlja.

SINDIKALNE BELEŽKE

Danes bo dokončno znan rezultat referenduma

Uslužbenci INADEL še vedno v stavkovnem gibanju - Protest delavcev, ki so izgubili svojo zaposlitev zaradi obolenja na pljučih - Tvrdka Tripcovich namerava odpustiti z dela 21 svojih uslužbencev

Mislili smo, da bodo že včeraj znani rezultati referenduma uslužbencev Splošnih javnih skladišč; toda kot vse kaže, se je glasovanje s pomočjo referenduma tudi včeraj nadaljevalo ter bodo rezultati verjetno znani šele danes. S pomočjo tega referenduma se bodo uslužbenci Splošnih javnih skladišč izjavili za ali proti stavki, ki naj reši vprašanje, od katerega je odvisno izboljšanje delovnih in življenjskih pogojev vseh tamkaj zaposlenih delavcev in uradnikov.

* * *

Nobenega uradnega sporočila ni bilo do sedaj o poteku pogajanj glede rešitve vprašanja uslužbencev INADEL (Zavod za socialno skrbstvo uslužbencev javnih ustanov). Včeraj so, kot je bilo sklenjeno, vsi uslužbenci v redu nadaljevali svoje delo; prav tako so delovale redno tudi vse ambulance. Vendar uslužbenci INADEL še niso prekinili s stavkovnim gibanjem, ki ga bodo nadaljevali vse dotlej, dokler ne bo znan rezultat pogajanj, ki se nadaljujejo v Rimu.

* * *

Na Uradu za delo je bilo v ponedeljek sklenjeno, da se uveljavi na našem ozemlju normativna delovna pogodba za kategorijo zidarskih delavcev, vključenih v federacijo «Mutue». Omenjeno normativno pogodbo bodo podpisali v prvih dneh prihodnjega tedna.

* * *

Kar se tiče tiskarskih delavcev, je bilo vprašanje le delno rešeno; rešeno je bilo namreč edino le za tiskarske delavce komercialnih tiskarn, medtem ko ostaja še vedno nerešeno za tiskarske delavce, ki so zaposleni pri dnevnikih. V pričakovanju, da se vprašanje dokončno reši, je bilo v interesu delavcev sklenjeno, da se nakaže vsem nekak predujem, katerega višina pa še ni znana. Kot smo izvedeli, naj bi se v teh dneh vršila v Rimu ali Neaplju seja, na kateri bi razpravljali o vprašanju tiskarskih delavcev.

* * *

Delavci, ki so izgubili svojo zaposlitev zaradi obolenja na pljučih, so poslali pred dnevi odgovornim činiteljem pri Zavezniški vojaški upravi pismo, v katerem so opisali svoj težak položaj, ki se glede na poslabšanje gospodarskega položaja na našem ozemlju še vedno bolj zaostruje. Obrnili so se že na vse strani, da bi dobili primerno delo, a vsepovsod so naleteli na gluha ušesa. Tako stojijo danes pred vprašanjem: kako preživljati sebe in svojo družino z majhno podporo, ki jo kot brezposelni prejemajo. Vsi prizadeti delavci zahtevajo od merodajnih činiteljev, da v najkrajšem času proučijo to vprašanje ter najdejo mirno rešitev.

* * *

Včeraj je bila v Rimu seja upravnega sveta INAM, na kateri so razpravljali o možnosti, da bi bile uveljavljene tudi na našem ozemlju določbe zakona št. 130, ki predvidevajo nekatera izboljšanja v korist uslužbencev Bolniške blagajne. Izid omenjene seje še ni znan.

* * *

V nasprotju z obljubo, ki jo je dalo pred časom na Uradu za delo, je vodstvo tvrdke Tripcovich javilo, da namerava odpustiti z dela 21 svojih delavcev. Ukrep vodstva stopi takoj v veljavo.

Na Uradu za delo je isto vodstvo še pred nedavnim obljubilo, da bo v primeru, če bi bilo prisiljeno odpustiti nekaj svojih uslužbencev, o tem obvestilo tovarniški odbor; s pomočjo tega naj bi potem vodstvo tudi pregledalo, da bi po možnosti ne odpustilo takih delavcev, ki so poglavarji veččlanske družine in ki so v službi več kot deset let.

Kot že rečeno, se vodstvo tvrdke Tripcovich te svoje obljube ni držalo ter je izdalo ukrep o odpustu 21 svojih uslužbencev z dela. Uslužbenci so z ogorčenjem sprejeli ta ukrep ter so sklenili, da se mu bodo z vso odločnostjo uprli.

Lepo prenovljeno kopališče

Včeraj popoldne so odprli v Ulici Apollinare prenovljeno ljudsko kopališče (Bagno romano), ki bo lahko tako po letu in pol pavze ponovno sprejelo številne Tržačane, ki so bili navajeni zahajati v to, za Trst prepotrebno institucijo.

Solastnika Bait in Ressel pri prenovitvi nista opravila polovičarskega dela, marveč sta, okoriščajoč se z izkušnjami podobnih podjetij v Avstriji in Danski, kjer imajo že stoletno tradicijo, dala v uporabo občinstvu kopališče, ki se po svoji ureditvi in kapaciteti lahko meri z najboljšimi ustanovami te vrste.

Novo kopališče bo lahko istočasno uporabljalo dvestopetdeset ljudi, ki bodo mogli izbirati med prhami, kopalnicami, parnimi kopelmi ter kabino s suhim zrakom. Dobro bo poskrbljeno tudi za zdravstveno službo, obiskovalcem nežnega spola pa bodo na razpolago tudi frizerji in drugi obrtniki, ki se bavijo z lepoto. Po končanih kopelih bo imel vsak klient svoje ležišče, kjer bo lahko počival, dokler se mu telo ne bo shladilo na normalno temperaturo in se bo s tem izognil morebitnim prehladom zaradi nenadne menjave temperature. V prijetno opremljenih prostorih bo tudi bar, tako da bo kopalcem vedno pri rokah primeren prigrizek.

S hvalevredno iniciativo obeh podjetnikov je bilo Trstu končno povrnjeno kopališče, zaprto v poletju 1949 zaradi neprimernih higienskih razmer, ki pa si je od leta 1910, ko je bilo ustanovljeno, ustvarilo v našem mestu trdne korenine.

Po končanem ogledu so lastniki priredili gostom prijetno zakusko.

Influenca in konjak...

Se pred časom smo s strahom sledili vestem o epidemiji influence, ki je v Angliji, nato pa tudi v Italiji zahtevala precej žrtev; danes jo imamo žal že pri nas. K sreči ni prišla k nam v tako hudi obliki, kot so jo imeli v Angliji, vendar se ji dolgo ne more upirati skoraj da nihče. Kamor se človek obrne, povsod bolniki; celo nekatere prireditve so morale skrčiti svoj program, ker je bilo več izvajalcev bolnih. V nekaterih družinah so imeli že vsi člani zaporedoma influenco: kdor se ji pa še upira, prav gotovo toži o bolečinah v križu in po kosteh ter samo čaka, kdaj ga bo bolj močno «zagrabilo». Da so vsi «oboroženi» s tabletami in praški proti influenci, nam ni treba še posebej poudarjati.

Ko je zadnjič nekdo tožil, da ima prav gotovo influenco, mu je nekdo iz družbe nasvetoval tole zdravilo: vleže naj se v posteljo ter si vzame s seboj steklenico konjaka. Toliko časa naj pije, dokler bo videl pred seboj dve steklenici; potem naj lepo zaspi; drugo jutro bo prav gotovo že zdrav. Mi sicer ne vemo, če se je možkar nasveta držal, vemo pa, da si marsikateri Tržačan preganja influenco s kozarčki žganja ali konjaka, ki baje pomagata prav v «vseh» boleznih.

Nočemo seveda s tem svetovati, naj se tudi naši čitatelji «zdravijo» po tem načinu; vendar pa si obenem z njimi želimo, da bi že bila ta epidemija za nami ter da bi pozabili na bolečine po kosteh in v glavi.

Zakaj...?

ZAKAJ ni bilo še jesenskega zasedanja občinskega sveta zgoniške občine, na katerem bi morali razpravljati o občinskem proračunu za tekoče leto?

* * *

ZAKAJ niso naše podeželske občinske uprave postavile še nobenega napisa po naših vaseh z njihovimi pristnimi imeni?

* * *

ZAKAJ nabrežinski občinski svet še vedno nadaljuje z nesmotrnim prodajanjem občinskih in jusarskih zemljišč prekupčevalcem, zlasti pa vsiljivim tujcem, ki hočejo raznarodovati predvsem naše obmorske kraje?

* * *

ZAKAJ ni bilo že dolgo v Dolini seje občinskega sveta?

* * *

ZAKAJ puščajo vsako noč na trgu Skorkola prikolico openskega tramvaja prav blizu nevarnega ovinka?

50 let od ustanovitve Prosvetnega društva „France Prešeren" v Boljuncu

Pred 50 leti 11. februarja je bilo v dvorani Pri Žovaninu v Boljuncu ustanovljeno bralno pevsko društvo «France Prešeren». Pobudo za to je dal takratni študent-domačin, sedaj še vedno aktivni kulturni delavec in zaslužni komponist Franc Venturini.

Pevski zbor «F. Prešeren» se je pod vodstvom mladega Venturinija lepo razvil in dosegel krasne uspehe. Krepak in discipliniran zbor 80 pevcev in pevk je bil znan daleč na okoli ter je spadal med najboljše v naši okolici. Starejša generacija se gotovo še dobro spominja številnih koncertov in drugih uspelih nastopov. Leta 1907. je društvo razvilo svoj prapor. Da bi dragocena zastava in krasna slika velikega Prešerna ne padli fašistom v roke je bilo oboje shranjeno na varno mesto.

Razni kraji kakor Dolina, Bazovica, Padriče in drugi so že častno proslavili jubileje svojih društev, le Boljunec gre tiho mimo 50 obletnice svojega prosvetnega društva. In zakaj? Zato, ker je žal po zloglasni resoluciji padlo prosvetno društvo v roke kominformistom in od tedaj hira. Po naročilu svoje centrale v Rimu in navodilih kominformovskega federala v Trstu pa Slovenci na Tržaškem ozemlju ne smejo proslavljati teh obletnic, ker bi bilo to nasprotno njihovi politiki priključitve Trsta k Italiji in bi zbodlo šovinistično občutljivost italijanskih kominformistov.

Seja izvršilnega odbora OF za dolinsko - miljski okraj

V ponedeljek je bila seja Izvršilnega odbora za dolinsko-miljski okraj. Seje so se udeležili tudi predstavniki drugih množičnih organizacij. Po političnem pregledu in ugotovitvi stanja v dolinsko-miljskem okraju so prisotni določili smernice za nadaljnje delo ter sklenili, da morajo pospešiti priprave za proslavo desetletnice OF, pospešiti tekmovanje, voditi agitacijo za širjenje demokratičnega tiska itd.

Lani se je potrošnja zvišala in s tem tudi občinski dohodki

Kako bo pa letos ob neprimerno višjih cenah?

Te dni je vodstvo občinskega trošarinskega urada končalo svoje poročilo o izvršenem delu v letu 1950.

Uspeh je vsekakor pozitiven, ako se računa, da so se dohodki zvišali za 98.611.717 lir. V letu 1950 ni bila niti zvišana niti uvedena trošarina na kake druge artikle, kar pomeni, da se je dvignila potrošnja artiklov, ki so podvrženi trošarini, izboljšalo pa se je tudi nadzorstvo.

Ako računamo povprečnost davka na prebivalca ter ga primerjamo s številom prebivalcev leta 1938 (tedaj 275.129, sedaj 276.157) vidimo, da je leta 1938 bilo dohodkov 30 milijonov 168.277 lir, leta 1950 pa 1.274.740.240 lir, kar predstavlja 39kratno povišanje na posameznika in ne kakor se za zvišanje življenjskih stroškov navadno računa v razmerju 1 proti 50.

Na splošno se je povečala potrošnja vseh artiklov, ki so podvrženi trošarini, na primer vino: leta 1949 povprečna potrošnja 77.91 litrov, leta 1950 pa 83.24 litrov na osebo, meso 35.23 kg leta 1949 in 36.17 kg na osebo leta 1950.

Znižala se je potrošnja le za slanino, mast, sveže ribe in suho ter preparirano meso.

V LETOŠNJEM LETU PA KAŽE ŽE ZAČETEK ČISTO DRUGAČNO SLIKO. ZALOGE V TRŽAŠKIH SKLADIŠČIH IN TRGOVINAH SO PRECEJŠNJE, CENE VSEM PREDMETOM PA SO TAKO NARASLE, DA JE MALO VERJETNO, DA BO TUDI LETOŠNJA POTROŠNJA DOSEGLA LANSKO.

Tatinska zadruga pod ključem

Agenti civilne policije iz Ul. Caprin so se vrgli na sled neznancem, ki so v noči na 6. t. m. oplenili neko stanovanje v Ul. Manuzio št. 10, čigar lastnik je Colautti Arturo, ki je utrpel skupno za pol milijona škode.

In res so še isti dan izvedeli za nekega «Lelia», ki naj bi bil domnevno zapleten v tatvino. Našli so ga v javni ogrevalnici v Ul. Vidali ter ugotovili, da se imenuje Lelio Clarot, da ima 19 let in da stanuje v Ul. Lorenzetti 2. Po dolgotrajnem zasliševanju pa so le izvlekli iz njega nekaj podrobnosti. Predvsem je priznal, da je bil pri kraji soudeležen kot «stražar» in da so mu drugovali še trije neznanci, ci, z izmišljenimi priimki Bruffolo, Uccio in Bosco. Zagotavljal je nadalje, da jih pozna le na videz in da so se pred tatinskim podvigom sestali na posvet 5. t. m. na Barieri.

Pozno zvečer istega dne, t. j. 6. februarja, so agenti izvohali še «Bruffola», ki se v resnici imenuje Umberto Liquassi, ima 24 let in stanuje na Istrski cesti 34. Ta je pa zvalil vso krivdo nase, češ da je sam oplenil stanovanje, spravil ukradene stvari čez noč v podrti stavbi in naslednje jutro odnesel vse v zastavljalnico.

Ker pa ljudem takega kova ne gre vse verjeti, so policijski agenti brskali naprej ter iztaknili še tri sokrivce: 26-letnega Vincenca Di Lorenza iz Ul. Calvola 4, pri katerem je bil malone v celoti skrit plen, nato njegovo 20-letno znanko, ker je vedela za krajo in jo prikrivala, ter končno že imenovanega Boscola Orazia, ki tudi še nima 20 let in stanuje v Ul. Lorenzetti 2. Ostal je torej le še «Uccio», čigar pravo ime je Luciano Dougan in stanuje v Ul. Ponzianino 19.

Levji delež pri vlomu imata Liquassi in Boscolo. Ta dva sta splezala čez zid na dvorišče in od tu dosegla straniščno okno Colauttijevega stanovanja. Dougan in Clarot pa sta ves ta čas stražila na cesti.

Pokradene stvari so bile skoroda v celoti najdene ter vrnjene lastniku.

Vrsta nesreč na delu

Štiridesetletni Delak Ivan od S.M.M. zgornje 796, ki je zaposlen pri Lloydu, si je včeraj popoldne natrl desno stopalo, zaradi česar se bo moral zdraviti 30 do 40 dni.

Z visoke lestve je padel 30-letni Pavel Berne iz Ul. Aquilinia 15. Berne, ki je zaposlen v rafineriji Aquila, je bil od tam takoj prepeljan v splošno bolnico in se bo moral zaradi številnih poškodb zdraviti najmanj 7 do 10 dni.

Kocjančič Valentin iz Doline pa si je med delom strl prst desne roke, medtem ko je popravljal podzemeljske cevi v Ul. Foscolo. Ozdravel bo v 7 dneh.

Poskušen samomor

Včeraj popoldne ob 17.40 so pripeljali v splošno bolnico 52-letno Martinoli Avgusto stanujočo v Ulici Commerciale 115. Martinolijevo so našli nekaj prej nezavestno v šoli v Ulici Lazzaretto Vecchio, kjer opravlja službo šolske sluginje. Kakor je ugotovila preiskava, je nesrečna ženska najbrž pila solno kislino s samomorilnim namenom. Ker pa doslej še ni prišla k zavesti, ni mogoče ugotoviti kaj jo je privedlo do obupnega koraka.

Nesiguren vozač

Včeraj takoj popolnoči je vojaška policija v Ul. Lavatoio ustavila vozača avtotaksija Busica Angela, stanujočega v Ul. Molino a vento 44. Njegovo vozilo se je namreč nekam preveč sumljivo in nevarno opletalo po omenjeni ulici, zato so poklicali civilne stražnike, ki so ugotovili, da je možak pregloboko pogledal v kozarec. Pridržali so ga in se bo moral zaradi nevarne nepremišljenosti zagovarjati.

Avtomobilski voluharji

Ameriški državljan 25-letni Skramko Stephen, ki stanuje začasno v hotelu «Vanoli», je predvčerajšnjim javil policiji, da so mu neznanci ukradli iz avtomobila usnjen kovček, poln ženskega in moškega perila. Dogodilo se je to na Trgu Unità, kjer je pustil svoje vozilo nekaj časa brez varstva. Skramko je oškodovan za okrog 36.000 lir.

Nekaj podobnega se je pripetilo Giuseppeju Callabriji ki je doma v bližini Padove in se je mudil v našem mestu le po opravkih. Medtem ko je pustil avtomobil nezavarovan v Ul. Torrebianca, so mu iz njega odnesli usnjeno torbo, v kateri je imel nekaj žigov ter razne dokumente, kar vse je bilo vredno okrog 10.000 lir. Dokumente okradenca so pozneje našli v neki veži v Ul. Montecucco, torba pa je seveda izginila s tatovi. V obeh primerih je policija uvedla preiskavo.

Wolf-Ferrari „Il campiello" premiera v gledališču „Verdi"

Wolf-Ferrari zavzema v novejši italijanski operni ustvarjalnosti svojevrstno mesto in njegova dela izkazujejo stil, ki ga nikakor ne moremo zamenjati, pa bodisi da so to njegovi znani «Štirje grobljani» bodisi «Il campiello» («Mali trg»), katerega premiero je tržaško gledališče pripravilo pretekli torek. Za Wolf-Ferrarija je značilno, da hoče v svojih delih oživiti staro buffo-opero, pri čemer dosega zanimive efekte s spojitvijo elementov, ki spominjajo na Mozarta in Rossinija, s pridobitvijo moderne orkestralne tehnike in pri tem posveča posebno pažnjo obdelavi detajlov.

V operi «Il campiello» (po Goldonijevi komediji) je okusno prikazan mali trg na periferiji Benetk, na katerem se odigrava tipično življenje preprostih ljudi. Ne samo dejanje, ampak tudi glasba diha pravo goldonijansko vzdušje, kar podčrtava še posebej benečanski dialekt, katerega, razen dveh, uporabljajo vsi pevci. Instrumentacija je barvita, lahkotna in hudomušna ter poudarja glasbeni humor, ki ga je polna ta opera, posebno pa finale 2. dejanja s tipičnim skandiranjem sol, sol, sol in klarinetom, ki prav po vaško distonira.

Opero je pripravil dirigent Umberto Berrettoni. Stilno primerno je bilo poudarjeno vzdušje 18. stoletja in tipičnega benečanskega okolja. Orkester je verno sledil dirigentovi taktirki ter se uveljavil zlasti pri preludiju k 1. dejanju in baletni glasbi 2. dejanja. Solistične vloge, ki v tej operi niso pisane zato, da bi pevci uveljavili odlike svojega glasu, so bile primerno zasedene, ne da bi posamezniki posebno izstopili s svojo kvaliteto. Tipični malomeščanski, sentimentalni in naivni dekleti sta prikazali Elena Ruzzieri kot Lucietta in Rina Pellegrini kot Gnese, dočim se je Dolores Ottani uveljavila kot aristokratična Benečanka Gasparina, ki na komičen način uporablja v svoji govorici z namesto s. Groteskno sta vplivala glasovno indisponirana Vladimir Lozzi in Sante Messina v ženskih vlogah: Dona Cate Panciana in Dona Pasqua Polegana. Wolf-Ferrari je s tema benečanskima «šjorama» lepo poudaril komični in ljudski značaj opere. Običajnim ženskim prepirom na malem trgu je po svoje pripomogla prodajalka «fritol» Vittoria Palombini, kateri se taka vloga prav dobro prilega. Zaljubljena pa karakterno precej različna značaja mladeničev Zorzeta in Anzoleta sta ustvarjala v svojih vlogah Ezio Giorgi in Eraldo Coda. Ne samo igralsko, ampak tudi pevsko je izstopil Leo Piccioli kot kavalir Astolfi. Zborovske vložke je pripravil Adolfo Fanfani; plese, od katerih je lepo učinkoval zlasti balet kuharjev iz 2. dejanja, je uvežbala Anita Bronzi. Okusno, tipično benečansko sceno je poudarila režija Domenica Messine.

KOLEDAR
Gledališče - Kino - Radio

Četrtek 15. februarja
Faustin, Vesela

Sonce vzide ob 7.10, zatone ob 17.30. Dolžina dneva 10.20. Luna vzide ob 11.01, zatone ob 2.57.

Jutri, petek 16. februarja
Julijana, Dobrana

Mladi vojaki

Mi smo vojaki, korenjaki,
kako nas gledajo ljudje,
pa pravijo: «To so junaki,
ki se nikogar ne boje».

Ko mi vihtimo bridke meče,
ni smrti, ne krvavih ran,
če teče kri, iz nosa teče,
kako je lep vojaški stan.

Velike delamo korake,
pred nami boben ropota,
papirnate so naše čake,
in puške naše iz lesa.

Ko bomo pa kedaj dorasli,
železo bo, kar zdaj je les,
ko bodo drugi krave pasli,
vojaki bomo mi zares.

JOSIP STRITAR

SPOMINSKI DNEVI

1573. Kronanje Matije Gubca.

OF

Danes:

Sestanek OF v Devinu ob 19.30 v običajnih prostorih;

V petek 16. t. m.:

v **Samotorici** ob 19. uri sestanek v običajnih prostorih;

v **Sempolaju** ob 20. uri sestanek v običajnih prostorih;

Greta-Rojan-Vernielis ob 20. uri masovni sestanek v Ul. **R. Manna št. 29.**

ob 20. uri bo imel sektorski odbor OF za **Kolonkovec** svojo sejo v običajnih prostorih;

IV., V. in VI. terenski odbor OF bo imel ob 20. uri na sedežu v **Skednju** svojo sejo.

Komisija za zbiranje gradiva iz narodnoosvobodilne borbe

ob 17. uri bo imela okrajna komisija za zbiranje gradiva iz narodnoosvobodilne borbe v **Skednju** svojo sejo, ki bo na sedežu.

V nedeljo 18. t. m.:

bo sestanek članov OF za sektor Sv. Ane; sestanek se bo vršil na običajnem mestu.

Roditeljski svet

Jutri ob 20. uri bo na sedežu v Skednju seja roditeljskega sveta.

ZVEZA PARTIZANOV

V soboto 17. t. m.

ob 20. uri bo imela okrajna sekcija Zveze partizanov svojo sejo, ki bo na sedežu.

SKEDENJ
Mladinski sestanek

Danes ob 20. uri bo seja Zveze antifašistične mladine na sedežu OF v Skednju. Vsi mladinci in mladinke so vabljeni, da se seje udeleže!

LJUDSKA FRONTA

Danes sestanek Ljudske fronte v Dolini ob 19.30 v običajnih prostorih.

PROSVETNA DRUŠTVA

Prosvetno društvo «Ivan Cankar» ima danes vajo za moški pevski zbor. Naj nihče ne manjka!

Prosvetno društvo «Skedenj» obvešča dramsko družino, da bo imela svojo bralno vajo v petek 16. t. m. ob 20.15 v Skedenjski dvorani. **Odbor**

KMEČKA ZVEZA

Danes:

v **Cerovljah** sestanek ob 19.30 v običajnih prostorih.

v **Gabrovcu** sestanek ob 20. uri v običajnih prostorih.

V petek 16. t. m.:

v **Prečniku** sestanek ob 19. uri v običajnih prostorih;

v **Mačkovljah** sestanek ob 19.30 v običajnih prostorih;

v **Ricmanjih** sestanek ob 19.30 v običajnih prostorih.

TRŽAŠKA BORZA

Zlati šterling 9100-9200, papirnati šterling 1750-1780, dolar 718-722, telegrafski dolar 720-722, švicarski frank 169-170, francoski frank 180-185, avstrijski šiling 23:50-24.

KINO

Rossetti. 21.00: «Black and White» revija v dveh dejanjih.
Excelsior. 16.00: «Džungla na asfaltu», Sterling Hayden in Louis Calhern.
Nazionale. 16.00: «Lepotice rivalinje».
Arcobaleno. 15.30: «Dvoboj v Berlinu». Barvni film.
Fenice. 16.30: «Jetnica št. 27», June Havol, John Russel.
Filodrammatico. 16.00: «Močnejši kot sovraštvo», E. Flynn. Barvni film.

•

Alabarda. 16.00: «Sem kriminalec» Sally Gray.
Armonia. 15.30: «Kako sem postal oče», B. Hope, L. Ball.
Garibaldi. 15.00: «Generalni inšpektor», Danny Kaye. Barvni film.
Ideale. 15.30: «Skrivnost Mayerlinga», Jean Marais.
Impero. 16.00: «Beg v Francijo».
Kino ob morju. Zaprto.
Italia. 16.00: «Sanjal sem paradiž».
Savona. 15.00: «Bikoborka», Esther Williams. Barvni film.
Viale. 16.00: «Nočni prekupčevalci».
Vittorio Veneto. 16.00: Dramsko gledališče.

•

Azzurro. 16.00: «Zaklad v Vera Cruz», R. Mitchun.
Belvedere. 16.00: «Prva noč v troje», R. Shelton, C. Veidt.
Marconi. 15.30: «Zakon časti», Alan Ladd.
Massimo. 16.00: «Francis, govoreča mula».
Novo Cine. 16.00: «Klic gozda», Clark Gable, Loretta Young.
Odeon. 16.00: «Usodna strast» Jole Paoli.
Radio. 15.30: «Grad klobučarja», po roman Cronina.
Vittoria. 16.00: «Dogodivščina v Havani».
Venezia. «Poslednji rdečekožec», Robert Taylor.
Sv. Vid. 15.30: «Singapur», Ava Gardner.

Sestanek ribičev

Danes bo na sedežu OF v Sv. Križu sestanek ribičev.

DAROVI IN PRISPEVKI

ZA DIJAŠKO MATICO SO DAROVALI: Pregarc Marij, Ricmanje 500 lir; Tul Lucija, Milje Plasso 464; Rupel Marija, Prosek 150; Maniago Felice, Milje Kolomban 1.000; Sette Mihaela, Vižovlje 1.000; Bogatec Emilija, Briščki 700; Balbi Marija, Trst 136; Čuk Viktorija, Trebče 50; Čuk Alojzij, Prosek 500; Balbi Elizabeta, Trst 100; Čuk Emilija, Trebče 500; Doljak Ivan, Samotorca 500; De Zan Pietro, Trst 72; Grgič Miroslav, Bazovica 1.000; Čibej zbral od raznih 568 lir; v počastitev spomina pokojnega Mirka Brus N. N. 150 lir.

Smučarski tečaj na Komni

Kakor lansko leto priredi PDT tudi letos šest, oziroma osemdnevni smučarski tečaj, in sicer od 18. oziroma od 20. do 25. marca v Domu pod Bogatinom na Komni. Absolutno prednost ima mladina, Vpisovanje v uradu ZDTV, Ul. Machiavelli 13-II med 17. in 19. uro.

Izleti PDT

V nedeljo 25. februarja bo smučarski izlet v Črni vrh nad Idrijo ali pa na Lokve, kjer bodo pač snežne razmere ugodnejše. Vpisovanje do četrtka 15. februarja pri ZDTV, Ul. Machiavelli 13-II, tel. 29-936 med 17. in 19. uro.

Udeleženci, ki niso še poravnali voznine za izlet, ki bo 18. t. m. na Lokve, naj to storijo do četrtka prav tam.

ROJSTVA, SMRTI IN POROKE

Dne 14. februarja 1951 se je v Trstu rodilo 9 otrok, umrlo je 8 oseb, poroke pa so bile 3.

Civilne poroke: vrtnar Vasila Molcoveanu in gospodinja Anna Chujan.

Cerkvene poroke: strugar Otello Agostini in šivilja Jolanda Lacota, vratar Ervino Demarchi in gospodinja Gisella Bologna.

Umrli so: 82-letna Anna Rodella, 71-letna Letizia Maria Tossani, 54-letni Ludvik Mislej, 78-letna Regina Gaier vd. Bressan, 93-letna Francesca Stock vd. Gregoretti, 27-letni Lamberto Russiani, 70-letna Ida Gianolla vd. Salamon, 77-letni Carlo Silleri.

URADNE OBJAVE

Podaljšanje trgovskih dovolilnic

Tržaška občina poziva vse one, ki se bavijo s trgovino na drobno in na debelo in ki imajo svojo obrt v tržaški občini ter imajo obrtno dovoljenje po zakonu od 16.XII.1926 št. 2174, da predložijo obrtno dovoljenje za vidimiranje za tekoče leto 1951 do 31. marca t. l., sicer se jim trgovina zapre ter zapadejo ostalim posledicam zakona.

Predložitev pooblastil izvršijo lastniki ali njihova trgovska zastopstva na občini v uradu za obrtna dovoljenja (Ufficio Licenze Commerciali) Ul. Rettori 2, II. nadstropje, soba št. 247.

Prijave dohodkov

Do 30. aprila t. l. se brez globe sprejemajo prijave delodajalcev glede dohodkov kategorije C-2 za izravnavo obdavčevanja.

Prijava mora vsebovati poimenski seznam vseh nameščencev. Če ima isto podjetje več sedežev v raznih krajih okrožja davčnega urada, mora predložiti vsak sedež seznam zase. Za delavce je treba navesti samo globalni dohodek za vsak sedež ali obrat.

Pojasnila v zvezi z izjavami za leto 1950, ki jih bo treba predložiti v letu 1952, dobijo zainteresirani direktno na davčnem uradu v poslopju finančnega ravnateljstva v Trstu.

JAVNA DRAŽBA ZA DOBAVE OBČINI

Tržaška občina obvešča, da bosta v dneh 22. in 24. februarja javni dražbi, in sicer ena za dobavo 2.000 vreč iz nepremočljivega platna «olona» za mestno podjetje za pobiranje smeti, druga pa za zakup čiščenja dimnikov občinskih zgradb v letu 1951.

Pojasnila v sobi št. 203 urada za pogodbe (Ufficio Contratti).

SPREMEMBA DOLOČIL ZA ZADRUGE

TRST, 14. (PIO-AMG) — Ukaz ZVU štev. 31 spreminja neka določila za zadruge, ki jih vsebuje ukaz štev. 298 z dne 15. oktobra 1948. Celotno besedilo tega ukaza bo objavljeno v prihodnji številki Uradnega lista dne 21. februarja 1951.

PREKLIC ZAKONA Z DNE 22. JANUARJA 1934

TRST, 14. (PIO-AMG) — Ukaz ZVU štev. 32, ki po stopil v veljavo na dan objave v Uradnem listu dne 21. februarja 1951, spreminja določila, ki urejajo odpravnino, plačljivo po poteku pogodbe o zasebni zaposlitvi. Ukaz štev. 32 se glasi: «Prekliče se zakon z dne 22. januarja 1934 štev. 401, s katerim se spreminja člen 10 kraljevega odloka zakona z dne 13. novembra 1924 štev. 1825, ki zadeva pogodbe o zasebni zaposlitvi».

SLOVENSKO NARODNO GLEDALIŠČE za Tržaško ozemlje

V soboto 17. t. m. ob 20. uri gostovanje na KONTOVELU z Božičevo dramo

«Umik»

Vlogo Mire Novakove igra Zlata Rodoškova

Gledališče Verdi

Danes ob 20.30 zadnja predstava opere «Boris Godunov» z istimi pevci kakor prejšnje. Dirigira Antonino Votto. (Abonenti reda «C» za parter in lože, reda «A» pa za galerije).

V nedeljo ob 16. uri druga predstava opere «Il Campiello» Ermana Wolf-Ferrarija.

Pripravlja se zadnja opera sezone: «Nuernberški mojstri pevci».

NOČNA SLUŽBA LEKARN

Crevato, Ul. Roma 15; Al Lloyd, Ul. Dell'orologio 6; Signori, Trg Ospedale 8; Croce Verde, Ul. Settefontane 39; Gmeiner, Ul. Giulia 14; Harabaglia v Barkovljah in Nicoli v Skednju imajo stalno nočno službo.

RADIO
JUGOSL. CONE TRSTA
(Oddaja na srednjih valovih 212.4 m ali 1412 kc)

ČETRTEK 15. FEBRUARJA 1951

6.30: Jutranja glasba. 6.45: Poročila v italijanščini. 7.00: Napoved časa - poročila v slovenščini. 7.15: Jutranja glasba. 11.00: Pionirska ura (ital.). 12.00: Lahka orkestralna glasba. 12.30: Samospeve poje Janez Lipušček. 12.45: Poročila v italijanščini. 13.00: Napoved časa - poročila v slovenščini. 13.15: Filmska in operetna glasba. 13.45: Našim ženam (ital.). 14.00: Komorna ura del Konjovića: sodelujejo Zlata Gjungjenac, Pavel Sivic in godalni kvartet Slovenske filharmonije. 14.30: Pregled tiska v italijanščini. 14.45: Pregled tiska v slovenščini. 17.30: Politične aktualnosti (ital.). 17.40: Igra orkester Ketelby. 18.00: Zdravniška posvetovalnica (ital.). 18.15: Blaž Arnič: Koncert za violino in klavir, op. 29. 18.45: Poročila v hrvaščini. 19.00: Glasbena medigra. 19.15: Poročila v italijanščini. 19.30: Napoved časa - poročila v slovenščini. 19.45: Glasba po željah (ital.). 20.10: Pogovori o jeziku (slov.). 20.30: Poje Tržaški komorni zbor. 21.00: Nova obzorja (slov.). 21.15: Življenje jugoslovanskih narodov (ital.). 22.15: Revija plesnih orkestrov. 22.45: Johann Stamitz: Simfonija op. 4 št. 6 v Es-duru. 23.00: Zadnja poročila v italijanščini. 23.05: Zadnja poročila v slovenščini. 23.10: Objava dnevnega sporeda na naslednji dan v ital. in slov. 23.15: Nočni plesni motivi. 23.30: Zaključek oddaje.

RADIO TRST II.
ČETRTEK 15. FEBRUARJA 1951

7.15: Napoved časa in poročila. 7.30: Jutranja glasba. 8.30: Zaključek jutranje oddaje. 11.30: Za vsakogar nekaj. 12.00: Novi svet. 12.10: Lahka glasba. 12.45: Napoved časa in poročila. 13.00: Glasbena medigra. 13.10: Pevski duet. 13.30: Popoldanski počitek. 14.00: Poročila. 14.15: Dnevni pregled tiska. 14.30: Zaključek opoldanske oddaje. 17.30: Plesna glasba. 18.00: Glas Amerike. 18.15: Glasbeno predavanje. 18.45: Lahka glasba. 19.00: Slovenščina za Slovence. 19.20: Operni odmevi. 19.45: Napoved časa in poročila. 20.00: Lahka glasba. 20.30: Okno v svet. 20.45: Romantična glasba. 21.00: Radijski oder: Daphne du Maurier: Rebeka, prva žena, nato Pestra glasba. 23.00: Uspavanke. 23.15: Napoved časa in poročila. 23.30: Polnočna glasba. 24.00: Zaključek večerne oddaje.

RADIO TRST I.
ČETRTEK 15. FEBRUARJA 1951

7.15: Koledar, vremenska poročila. 7.18: Telovadba. 7.30: Poročila, vremenska poročila. 7.45: Jutranja glasba. 8.30: Zaključek. 12.46: Priredbi in zbirališča. 13.00: Poročila. 13.25: Mavrica melodij. 14.00: Tretja stran. 14.20: Razna glasba. 14.30: Spored BBC. 15.00: Borzna poročila. 17.30: Glas Amerike. 18.00: «Pristan» tednik literature in umetnosti G. B. Angiolettija «Beneški in tržaški pisatelji». 18.30: Orkester pesmi pod vodstvom Angelinija. 18.50: Plesna glasba. 19.30: «Trst včeraj in danes», pogovor Silvija Rutterija z občinstvom. 19.40: Jazz. 20.00: Poročila, čitanje večernih sporedov. 20.25: Glasba Karla Maria von Webra. 20.45: «Rdeče in črno» revija, moderni orkester p. v. Ernesta Nicellija. Orkester ritmov in pesmi p. v. Enza Ceragilija, režira Riccardo Mantoni. 22.00: Operetna glasba. 22.40: «Odmevi Brodwaya in Hoolywooda». 23.20: Različnosti. 23.30: Plesna glasba.

Izlet v Planico

«ADRIA-EXPRESS» priredi ob priliki smučarskih tekem 11. MARCA. Skoki na 80-metrski skakalnici. Izlet bo z avtobusom in sicer prvi avtobus odide iz Trsta v soboto 10. marca zjutraj; povratek 11. marca zvečer v Trst. Drugi avtobus odide v nedeljo 11. marca zjutraj, povratek istega dne zvečer.

Vpisovanje do 20 februarja pri «Adria-Express», Ul. Fabio Severo 5b, tel. 29243.

ADEX - IZLETI

4. MARCA bodo izleti v:

Motovun (Montona), Ljubljano in Pulo

Vpisovanje do 17. t. m. pri «Adria-Express» Ul. F. Severo 5 b, tel. 29243.

DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI

Podružnica uredništva in uprave Primorskega dnevnika v Gorici - Ul. Silvio Pellico 1/II. nadst. - Telefon 11-32

Pozivi za delo v inozemstvu ne najdejo odziva

Že precej časa je, odkar je goriški urad za delo izdal poziv vsem delavcem, naj se prijavijo za delo v inozemstvo. Predvsem pridejo v poštev gradbeni delavci, ki bi lahko dobili zaposlitev v Franciji, dalje delavci za angleške rudnike, tekstilne delavke prav tako za Anglijo in delavci mešanih strok za Belgijo.

Vse pa kaže, da so doslej vsi ti pozivi naleteli na gluha ušesa in da gledajo delavci nanje s precejšnjim nezaupanjem. To dokazuje tudi število prijavljencev, ki je enako ničli.

Zelo radi verjamemo, da imajo oblasti z zbiranjem delavcev za inozemstvo precej težko nalogo. Vemo pa tudi, da jo otežkočajo nepravilnosti, ki so jih oblasti same zakrivile, ko so še pred nekaj leti poslale precejšnje število delavcev v Belgijo in druge države na zahodu. Ti delavci so nameč prišli v tiste države kot tujci in niti oblasti niti sindikalne organizacije se niso zavzele zanje in jih zaščitile pred izkoriščanjem. Zato se je neredko pojavljalo, da so obolели in se zanje nihče ni zmenil. Tudi prejemniki so bili nižji od tistih, ki so jih zaslužili domačini.

Te izjave lahko potrdi marsikateri beneški Slovenec, ki se je odpravil v tujino ter prodal domačijo z namenom, da si bo nekje v Franciji ali Belgiji ustvaril svoj novi dom. Na žalost pa je kmalu ugotovil, da ni za njegove potrebe niti malo preskrbljeno in da so bile razne besede, ki so jih z zlatimi usti govorili na uradih za delo, nič drugega kot obljube, ki jih v pogojih tamkajšnjega režima ni bilo mogoče uresničiti. Zato so se razočarani in izmučeni brez denarja vrnili na domačo grudo, ki je sicer skopa, ki pa daje kljub vsemu več možnosti za preživljanje kot države na zahodu.

Zato je goriški Urad za delo sklenil objaviti vsaj za gradbene delavce višino prejemkov, ki jih lahko zaslužijo v Franciji. Na osnovi podatkov, ki jih je goriški Urad za delo objavil v dnevnem časopisju, posnemamo nekatere najvažnejše postavke, ki določajo višino prejemkov: za prvih 40 delovnih tedenskih ur bodo delavci zaslužili od 90 do 110 frankov na uro, kar je enako 162 oziroma 198 lirам na uro. Za delo nad 40 tedenskih ur je predvideno 25% poviška. Za italijanske delavce, ki bodo glede pravic izenačeni s francoskimi, bodo preskrbljene razne nagrade, zvišana osnovna plača ter družinske doklade. Izračunali so, da lahko delavec s srednjo plačo po 100 frankov na uro pri 48 urah na teden ter z družinsko doklado za tri otroke, zasluži mesečno okoli 52.000 lir. Ta številka je bila izračunana na osnovi podatkov, ki jih je preskrbel Urad za delo. Za njeno točnost ne moremo odgovarjati.

Danes seja občinskega odbora

Med drugim bodo obravnavali tudi vprašanje položnine za števce

Danes ob 18 se bo ponovno sestal občinski upravni odbor. Obravnavali bodo nekatera vprašanja, ki so še ostala na dnevnem redu. Zdi se, da bodo občinski odborniki pri slučajnostih obravnavali vprašanje položnine za števce, ki jo je upravni odbor občinskih podjetij samovoljno naložil v breme potrošnikom. V diskusiji bodo sodelovali tudi predstavniki uprave občinskih podjetij.

Objava

Vsi lastniki konj, ki so jih dobili za časa pretekle vojne in ki so že poravnali vsoto, ki je za to določena z vojaško upravo ali z inšpektoratom za poljedelstvo, morajo odposlati potrdilo o plačilu vojaški teritorialni upravi v Padovi (Direzione Ippica e Veterinaria).

Vsi, ki nimajo potrdila o plačilu, bodo morali na pristojni sodniji napraviti overovljenje. Kdor pa še ni poskrbel za to plačilo, bo lahko pri izplačevanju dobil kake olajšave po odloku, odrejenem za goriško pokrajino.

Iz sodnih dvoran

Ugrabila sta dekle in jo popihala čez mejo

Kot običajno so imeli tudi včeraj na kazenski sodniji opravka s številnimi nezakonitimi prestopniki državne meje, med katerimi jih bilo tokrat največ takih, ki so pobegnili čez mejo, da bi se izognili zaporu in ki so jih jugoslovanske obmejne oblasti čim so stopili na jugoslovansko tla, vrnile v domovino.

Lanskega decembra sta iz Vittorie pri Ragusi pobegnila 20-letni Monello Ivan in 21-letni Latino Vincenc. Policija je bila obema za petami, ker sta nekaj časa prej doma ugrabila neko dekle. Pred sodnikom dr. Balarinom sta se včeraj oba izgovarjala, da nista imela namena izogniti se kazni temveč, da sta hotela v Jugoslavijo samo na delo. Toda njun izgovor ni držal in upoštevajoč, da sta bila oba zaradi različnih prestopkov že kaznovana, so ju obsodili vsakega na 4 mesece zapora in plačilo 21.333 lir globe. Skupno bosta morala poravnati sodne stroške.

Med pobegle, ki so jih jugoslovanske obmejne oblasti vrnile italijanskim spada tudi 28-letni Savorgnan Remo doma iz Castellamare. Tudi ta je skrivno prestopil mejo v upanju, da se izogne zaporu. Kot ostala dva se je pred sodnikom izgovoril, da je šel v sosednjo državo samo iskat dela. Upoštevajoč vse obremenilne okolnosti so ga obsodili na 4 mesece zapora in plačilo 21.333 lir globe.

Sovorgnanu so sledili na zatožni klopi zaradi istega prestopka še 19-letni Sanson Gianfranco iz Vidma, 25-letni Santucci Alojz iz Corrigliana Calabra in 29-letni Cataldi Jožef iz Parabita. Prva dva sta nezakonito prestopila državno mejo lanskega decembra in sta se kmalu nato morala na ukaz jugoslovanskih oblasti vrniti v Italijo. Oba sta bila že večkrat kaznovana zaradi različnih prestopkov in bosta morala zaradi zadnje kršitve zakona presedeti v goriških zaporih 4 mesece in plačati vsak po 21.333 lir globe.

Edina izjema med skrivnimi prestopniki meje, ki so bili včeraj obsojeni, je Cataldi Jožef, ki je šel v Jugoslavijo že pred leti na delo in se je pred kratkim vrnil z rednim potnim listom, ki mu ga je izdal italijanski konzulat v Zagrebu, samo na obisk k svojcem. Poleg nezakonitega prestopa meje mu je obtožnica očitala, da se je po njegovem povratku iz tujine, izognil določilom izgonskega lista, s katerim so ga goriške policijske oblasti poslale v njegov rojstni kraj. Zaradi prvega prestopka so ga obsodili na 3 mesece zapora in 16.000 lir globe, zaradi drugega pa na 1 mesec zapora. Prvo kazen so mu odpustili na podlagi amnestije z dne 23.12.1949.

Delovanje zavoda za socialno skrbstvo

Plače upokojencev so še vedno tako skromne, da ne zadostujejo niti za preživljanje ene osebe

Kot vsako leto je tudi v lanskem letu Državni zavod za socialno skrbstvo izdal po raznih svojih podružnicah v goriški pokrajini okoli 1 milijardo in pol lir. V vsej Italiji pa je omenjena ustanova po dosedanjih podatkih nabrala okoli 300 milijard lir prispevkov. Od te vsote so porabili 14 milijard za poslovanje podružnic, preostalo vsoto pa so namenili svojim zavarovancem.

Vsoto denarja, ki so jo dodelili Gorici, so porazdelili na slédeč način: 4600 upokojencem so izplačali 260 milijonov; 1400 bolnikom in ljudem, ki imajo dispozicije za tuberkulozo 250 milijonov; brezposelnim za redne in izredne podpore 136 milijonov; industrijskim delavcem v dopolnitev plače 34 milijonov; za družinske doklade zavarovancev 746 milijonov.

Med 30 tisoč zavarovanci v našem mestu, se je razširila vest, da bi Državni zavod za socialno skrbstvo glede na prejemke lahko izplačeval večje družinske doklade, pokojnine, podpore itd. kot pa je to bilo doslej v navadi.

Vsaj kar se Gorice tiče lahko rečemo, da se prejemki in izdatki v glavnem krijejo. Potrošnja za upravljanje pa v glavnem ne obremenjuje dohodka, kajti le ta znaša 4.65 odstotkov na dohodek. Vendar ne smemo prezreti drugega dejstva, in sicer tega, da ima Zavod za socialno skrbstvo za celo državo skupno blagajno, ki je v celoti aktivna.

Glede upokojencev je svoje izplačevanje nekoliko popravil. Predvsem je do neke mere dvignil pokojnine, ki pa kljub vsemu nitj zdaleč ne ustrezajo potrebam sedanjega časa. Upokojenci še danes prejemajo plače, ki ne zadostujejo niti za preživljanje ene osebe, kaj šele da bi se z njo preživljala celotna upokojenčeva družina. V tej smeri bo moral Zavod napraviti še marsikateri korak dalje, preden bo vsaj do neke mere zadostil, potrebam številnih upokojencev, ki živijo neznosno in nečloveško življenje.

Nekoliko boljše je njegovo ravnanje z jetičnimi in onimi, ki nosijo v sebi dispozicije za to hudo bolezen. O tem smo v našem listu že nekajkrat pisali. Kljub temu je potrebno, da se ustanova v tej smeri še nadalje briga in da pri svojem delovanju gleda na potrebe podeželja z isto pažnjo kot na potrebe meščanstva.

Najdeni kolesi

Pred dnevi so organi javne varnosti našli v mestu dve kolesi, ki sta bilj očividno zapuščeni. Spravili so jih na policijo, kjer jih pozabljivi lastniki lahko dvignejo.

V petek stavka uslužbencev INAM?

Če ne bo prišlo do poravnave med obema strankama, bodo na ta dan zaprti uradi bolniške blagajne in ambulante

Že leta 1949 je bilo določeno, da bodo uslužbencem Državne bolniške blagajne (INAM) na osnovi zakona zvišali njihove mesečne prejemke. Kljub vsem obljubam pa je ostalo le pri besedah. Zato so uslužbenci takoj stopili v mezdno gibanje, ki nepreneham traja do danes in ki se od časa do časa bolj zaostri. Vse kaže, da bodo uslužbenci bolniške blagajne te dni svoje gibanje ponovno pojačili in stopili 16. t. m., to je v petek, v enodnevno stavko.

Za pravilno in čimprešnjo rešitev spora so te dni pričeli v Rimu s pogajanji, ki jim prisostvujejo predstavniki glavnega ravnateljstva bolniške blagajne in predstavniki njenih uslužbencev. Interese tukajšnjih uslužbencev zastopa poseben odposlanec.

Sindikalne organizacije, ki se borijo za obrambo interesov prizadetih uslužbencev, so že sklenile, da bo stavka 16. t. m. Ker bo stavka popolna, bodo na ta dan zaprti uradi kakor tudi ambulante. V primeru, da bi pred omenjenim dnem prišlo med obema strankama do poravnave, bo stavka odpovedana.

Vesti za trgovce

Jutri zadnji dan za prijavo nekaterih vrst blaga

Zveza trgovcev za goriško pokrajino opozarja lastnike trgovinskih podjetij na zakonski odlok z dne 8. januarja 1951 št. 1, ki predvideva prijavo, nekaterih vrst blaga, da jutri 16. t. m. zapade zadnji rok za vložitev omenjenih prijav na Zvezo trgovcev.

Prijaviti je preostanke blaga, ki so ga imeli v skladišču dne 8. januarja t. l., in sicer železa, jekla, bakra, nikla, cinka, aluminija, svinca, žvepla, bombaža, volne, sintetičnega prediva, gumija, zmesi za papir, celuloze za predivo, smolnatega gradbenega lesa, kože za podplate in pasove. Omenjeno prijavo morajo zlasti napraviti nabiralci starih cunj.

Prijave je vložiti na posebnih obrazcih, ki jih interesenti lahko dvignejo na Zvezi trgovcev, kjer bodo dobili tudi vsa navodila.

* * *

Zveza trgovcev za goriško pokrajino sporoča vsem svojim članom, da si na njenem sedežu v Ul. IX. avgusta 11 lahko ogledajo sledeče okrožnice:

Navodila za plačila z Norveško; trgovinski sporazum med Italijo in Ogrsko z dne 16. decembra 1948; izvoz v Anglijo po sistemu LIEGI; vestnik Marschallovega plana št. 98; razne vesti o zunanji trgovini; trgovinska pogajanja med Italijo in Finsko.

KINO

VERDI, 17: «Zločin pod mikroskopom», V. Heflin.

VITTORIA, 17: «Pariški valček», J. Rilden.

CENTRALE, 17: «Pošast v Rio Escondido», M. Felix.

MODERNO, 17: «Alahov vrtaj» M. Dietrich in C. Boyer.

EDEN, 17: «Dva seržanta», G. Cervi.

Na gradnjo nove mladinske proge Doboj-Banjaluka

bo odšla naša prva brigada meseca aprila

Naša mladina že nestrpno pričakuje, da bo odšla tudi letos na veliko delovno akcijo. To je tudi razumljivo, kajti navdušenje nad življenjem v brigadi in uspehi, ki so jih lansko leto dosegli naši mladinci pri izgradnji Novega Beograda so nepozabni, in prepričani smo, da se bo mladina letos v še večjem številu odzvala vabilu za vstop v brigado in tako potrdila lanski sloves.

Ljudska mladina Jugoslavije si je letos izbrala nov objekt, ki ne bo po veličini dela prav nič zaostajal za vsemi dosedanjimi deli junaške jugoslovanske mladine. Letos bo gradila važno železniško progo Doboj - Banjaluka, ki je zaradi svoje povezanosti med industrijskim centrom Bosne in glavno magistralo izredno važna za jugoslovansko gospodarstvo

Bodoča proga Doboj - Banjaluka bo skrajšala in pocenila prevoz potnikov in blaga ter seveda razbremenila glavno progo, obenem pa pomenila nov del druge proge, ki bo povezala skrajni jug in vzhod s severo-zapadno Bosno in Hrvaško. Proga bo dolga okoli 92 km, vendar bo na njej treba zgraditi več objektov, od katerih so največji: predor Ljeskove Vode, ki bo dolg 1785 m, predor Tromeđža (1411 m), most preko reke Bosne pri Rudanki, most preko Vrbasa pri Banjaluki, mostove preko Vrbanje, Snjegotine, Velike Ukrine in Male Ukrine ter dva večja viadukta.

Pripravljalna dela so že začela. Na banjaluški postaji so raztovorili večje število barak ki jih bodo pripravili za bivanje mladih graditeljev in za skladišča materiala. Predvidevajo, da bo vsak mesec delalo na progi okoli 15.000 mladincev in mladink skupno s 3000 strokovnimi delavci. V poletnih mesecih bo število mladine večje in računajo, da se bo zvišalo na povprečno 25 000 mladincev s 5000 strokovnih delavcev. Frontovci pripravljajo sedaj 20 km dolgo dovozno cesto za prevoz materiala. Če bo vreme ugodno, bo že v mesecu marcu delalo na pripravljalnih delih okoli 2000 mladincev.

Začetek množičnega dela bo 1. aprila Naša mladina je prevzela nalogo, da bo do takrat organizirala brigado, ki bo že od vsega začetka pomagala jugoslovanski mladini in na ta način dokazala svojo neločljivo povezanost z matičnim narodom. Prepričani smo, da bo mladinska organizacija izpolnila svojo obvezo, kakor tudi mladina, ki bo s svojim delom prispevala k izvršitvi nove mladinske proge.

Seminarji učiteljev

Od 12. do 15. t. m. imajo v Kopru slovenski in italijanski učitelji zanimiva predavanja. Na sporedu so teme «Država v prehodni dobi», o čemer predava tov. dr. Furlani, dalje predavanje tov. Žive Beltramove «Dvoje svetov ali en sam», ekspoze tov. Kardelja, katerega tolmači tov. Srečko Vilhar. «O pomenu psihologije za učno in vzgojno dobo» predava tov. dr. Segula, tov. Kolar Vinko «O novem načinu vodstva in upravljanju v naših šolah», tov. Vilhar «O nekaterih aktualnih problemih na polju znanosti in kulture». Za zaključek bo tov. Vidmar podal «Statistične podatke» in govoril «O novih smereh za delo v drugem polletju».

Po predavanjih se učitelji zberejo v krožkih, kjer razpravljajo o teh predavanjih in si težje razumljiva vprašanja zabeležijo, da jih nato razjasnijo in rešijo v skupnih diskusijah. Večina učiteljev prenočuje v Kopru.

Italijanski tovariši imajo ista predavanja v gledališču «Ristori», medtem ko jih imajo Slovenci v dvorani «Loggia».

Po zaključnih predavanjih bodo vsi skupaj imeli zabavni večer pri Sv. Nikolaju.

Kalan L.

IZGUBLJENA OSEBNA IZKAZNICA

Jakomin Kazimira od Sv. Antona št. 71 je med Škofijami in Sv. Antonom izgubila svojo osebno izkaznico in jo razglaša za neveljavno.

Iskal je delo in našel zapor

Pred časom je policija iz Rimini odposlala v njegov rojstni kraj 29-letnega Esposita Sansone iz Castellamare (Stobia), ker je bil v Rimini nezaželen. Toda Esposito namesto, da bi šel domov jo je popihal v Gorico. Ni si še dobro niti ogledal mesta, ko je bil že spet v rokah policije, ki ga je spravila v zapor. Včeraj se je moral pred tukajšnjo sodnijo zagovarjati zaradi kršitve določil izgonskega lista. Povedal je, da ni maral domov, ker ne bi imel tam kaj početi in da se je raje pomaknil na sever v upanju, da bo tu našel zaposlitev. Obsodili so ga na 1 mesec in 5 dni zapora.

Vino ga je spravilo v nezavest

Lanskega decembra se ga je 56-letni Brescia Jožef iz Ul. Monte Santo 37 tako nalezel, da se je onesvestil. Pil je v neki gostilni v bližini južnega kolodvora in ko je hotel na kolo, da bi šel domov, se je zgrudil na tla. Ker le ni hotel priti k sebi, mu je moral na pomoč rešilni avto Zelenega križa, ki ga je spravil v mestno bolnico. Tu so ga kaj kmalu pozdravili in ga nato prijavili sodnim oblastem zaradi pijančevanja. Pred sodnikom je Brescia včeraj odločno trdil, da ni bil pijan in da ga je le prijela nenadna slabost. Na tej podlagi so ga oprostili zaradi pomanjkanja dokazov.

Oprostitev dveh partizanov

Pred sodiščem sta se morala zagovarjati 42-letni Urdik Vit iz Pierisa in 36-letni Pelos Alojz iz Starancana. Oba sta bila obtožena, da sta maja 1945 leta odvzela osebno svobodo sovaščanki Muratto Nelli iz Pierisa, ki je baje v času osvobodilne borbe sodelovala z okupatorji. Urdik in Pelos sta oba pripadala partizanskim edinicam. Sodišču ju je prijavila kot izvršitelja aretacije njene hčerke, mati Murattijeve. Pred sodniki pa sta oba včeraj dokazala, da nista Muratti jeve niti aretirala in niti izdala povelja za njeno aretacijo. Na tej podlagi so ju oprostili, ker nista zakrivila dejanja.

ISTRSKI DNEVNIK

Podružnica uredništva Primorskega dnevnika v Kopru - Ul. Cesare Battisti 2 - Telefon 70

TOVARNIŠKI KOLEKTIVI PRIPRAVLJAJO LETNE SKUPŠČINE

V „Arrigoni“ in „Ampelea“ bodo izvolili delavske svete

V Izoli, centru industrije Istrskega okrožja se delavci dveh največjih tovarn pripravljajo na svoji letni skupščini. Tudi lansko leto so imeli tam skupščini, toda letos bo dan sklicanja imel še poseben pomen: po odločbi znanega ukaza sprejetega na zadnjem zasedanju okrožnega ljudskega odbora, bodo delavci izvolili delavske svete in na ta način prevzeli vodstvo in upravo tovarn v svoje roke. S tem dejanjem, ki pomeni do sedaj največjo zmago delavskega razreda nad kapitalističnim izkoriščanjem, bomo pristopili korak bliže k splošni demokratizaciji ljudske oblasti našega okrožja. To dejanje bo pomenilo zmago vseh delovnih ljudi, ki iz dneva v dan prevzemajo vodilne položaje na vseh sektorjih dela naše družbene ureditve.

Delavci tovarne Ampelea volijo v teh dnevih odbore posameznih oddelkov, ki bodo imeli velik pomen v dobi do sklicanja letne skupščine. 19. t. m. bo velik množični sestanek vseh delavcev tovarne, ki bo zaključil pripravljalno in agitacijsko dobo, pet dni pozneje, v nedeljo, bo pa zasedala skupščina, na kateri bodo izvolili delavski svet.

Da bi dostojno proslavili zgodovinski dogodek, so delavci Ampelee sprejeli več obvez, med katerimi navajamo primer ko so delavci sklenili, da bodo zmanjšali neopravičene izostanke za štiri odstotke, opravičene pa za šest odstotkov.

Tudi v tovarni Arrigoni volijo odbore posameznih oddelkov ter pripravljajo material za letno skupščino. Isto je v tovarni Nardone in po vseh delovnih kolektivih okrožja. Delavci, delovni ljudje sploh, razumejo pomen letnih skupščin in se nanje pripravljajo, posebno pa se tisti, ki bodo v kratkem vodili in upravljali svoje delo sami.

SINDIKALNE VESTI

Včeraj so začele po delovnih objektih sindikalne podružnice gradbenega podjetja «Edilit» volitve poverjenikov sindikalnih skupin. Volitve so bile pri «Turist-hotelu» in se bodo danes nadaljevale na gradbišču vinske kleti v Skocijanu in mehanični delavnici podjetja samega. Do konca februarja bodo volitve povsod zaključene.

Po vseh gradbiščih so dobili delavci gradivo za študij o delavskih svetih. Z zanimanjem ga prebirajo, da bodo spoznali velik pomen gesla: tovarne delavcem, zemljo kmetom!

Babiči

Pomlad v Istri

Letos se vprašujemo kako bo, ko vidimo, da so mandeljna drevesa že tako zgodaj v polnem cvetju. Ali bo toliko časa milo vreme, da bo cvetje ušlo mrazu, ki bi lahko nenadoma pritisnil? Poznamo pregovor, ki pravi, da volk ne poje nobene zime. Letošnja pa, kakor kaže, je vendar izjema; videti je da je volk imel dovolj časa, da jo je ne samo pojedel, ampak tudi prebavil.

Zelo se bojimo, da se bo narava vse prezgodaj prebudila. Sadna drevesa bodo zgodaj začela cvesti in lahko se zgodi, da bo dovolj ena sama mrzla noč, pa bomo ob ves sadni pridelek. Ta nevarnost obstaja predvsem za češnje in mlada drevesca.

Če bi nam zemlja, ki smo jo lepo preorali še malo premrznila, bi postala drobljiva in bi veliko bolje prenašala poletno sušo. Letos pa bo zemlja težka in bodo ostajale na površju velike grebe. Te nikakor ne zadržujejo vlage v zemlji, ker lahko prepiha veter v globino ob razpokah in izvleče iz nje še tisto vlago, ki je shranjena v nižjih plasteh. Zemlja je dobra in rodovitna le takrat, kadar je drobna, kot bi bila presejana na situ.

Videl sem kmeta, ki je odpeljeval vodo, ki je silila v vinograd. Vprašal sem ga, če ne bodo trte občutile suše. Seveda še prej kot druge, ker se zemlja zaradi vode ne more - razcvesti.

Marsikomu se bo to čudno zdelo, pa je vendar resnica. Spomladi vidimo ob lepih sončnih dneh, kako se kadi iz zemlje. Tedaj zemlja cvete in je pričakovati dobre letine.

Mandeljni in trobentice že cvetejo. Da bi nam tudi zemlja že zacvetela in bi veseli in zadovoljni šli v svate med kadeče brazde ter vanje posejali dobrega semena. Tega že komaj čakamo.

BABIČ F.

Letne skupščine sindikalnih podružnic

Člani sindikalnih podružnic koprskega okraja se marljivo pripravljajo na svoje letne skupščine. Včeraj so imeli svojo letno skupščino člani sindikalne podružnice okrajnega ljudskega sodišča, 17. t. m. jo bodo imeli uslužbenci «STIL», dan pozneje sindikalna podružnica ZSZ ter podružnici «Goriva» in «Bora». 24. t. m. bo letna skupščina podružnice vodovoda, medtem ko bodo člani «Adrije» imeli svojo skupščino v nedeljo 25. t. m. združeno s prostovoljnim delom v počastitev obletnice OF.

RAZGLAS

Na osnovi člena 42 odloka o davku od dohodka za področje Istrskega okrožnega ljudskega odbora z dne 30. junija 1950 (Uradni list št. 9-1950) pozivamo vse davčne obveznike, ki imajo kakršen koli dohodek razen dohodkov od kmečkih gospodarstev odnosno dohodke, od katerih plačajo davek ob izplačilu ali po določenih postavkah, da predložijo

DO 28. FEBRUARJA 1951

letno prijavo o doseženem letnem prometu, kosmatem zaslužku, režijskih stroških in doseženem čistem dohodku prejšnjega poslovnega leta za ugotavljanje davčne osnove, in sicer:

1. Zadruge.

Kmečke delovne zadruge, kmečke proizvajalne in predelovalne zadruge (živinorejske, vinogradniške, ribiške in pod.), kmečke nabavno-prodajne, delavsko-uslužbenske, konzumne in vse ostale zadruge, so dolžne prijaviti vse dohodke od gospodarske delavnosti in imovine, ki so jih dosegle v enem koledarskem ali poslovnem letu.

Vse zadruge so dolžne priložiti davčni prijavi po en izvod zadnjega odobrenega letnega računa (bilanca) in en izvod zadnjega odobrenega računa zgube in dobička.

2. Družbene organizacije.

Vse družbene organizacije so dolžne prijaviti dohodke, ki so jih dosegle od gospodarskega poslovanja in imovine. Dohodki od izdajateljske, prosvetne in umetniške delavnosti kakor tudi dohodki, ki jih pobirajo organizacije od svojih članov v obliki vpisnine in članarine, se ne prijavijo.

3. Lastniki zasebnih obratov in podjetij, delniške in ostale družbe ter vsi oni, ki imajo kakršne koli dohodke iz svobodnih poklicev ali imovine.

Vsi davčni obvezniki, ki imajo kakršen koli dohodek od zasebnih delavnic, poklicev in imovine so dolžni predložiti davčno prijavo za vse dohodke dosežene v teku enega koledarskega leta.

Pravne in fizične osebe, ki so dolžne voditi poslovne knjige, morajo priložiti davčni prijavi po en izvod bilance za leto 1950 z računom zgube in dobička.

Ako bilanca še ni potrjena se mora predložiti začasna bilanca, a 15 dni po skupščini potrjena bilanca in račun zgube in dobička.

V davčni prijavi je treba navesti tudi doseženi celokupni promet. Za celokupni promet se smatra skupna prodajna vrednost blaga ali izdelkov, bodisi v gotovini ali pa na kredit, kakor tudi odškodnina za izvršene storitve, provizije, prejete obresti itd. Za izvršene storitve je treba navesti skupno vrednost odškodnine, ki jo je davčni obveznik prejel v dobi enega koledarskega ali poslovnega leta, n. pr.: za popravila, prevoze, žaganje drv, pečenje kruha, izdelavo obleke, provizije itd.

Vsi zgoraj navedeni davčni obvezniki, ki so tudi lastniki zgradb, morajo navesti tudi dohodke od teh, ne glede na to, da so zgradbe dane v najem proti stvarni najemni vrednosti ali brezplačno, odnosno izpod stvarne najemne vrednosti za sebe.

Ako zgradbo uporablja lastnik sam ali jo daje v najem tretjim osebam, bodisi brezplačno bodisi izpod njihove stvarne najemne vrednosti, katero bi lastnik prejel, če bi to zgradbo, ali del te, dal v najem.

Zneske navedene najemnine morajo najemniki potrditi s podpisom, ki tako postanejo kazensko in materialno odgovorni za morebitne nepravilnosti.

Prijavo za dohodke zgradb predložijo po istih predpisih tudi oni davčni obvezniki, ki razen dohodkov od zgradb nimajo drugih dohodkov.

Davčna prijava se predlaga za dohodke, ki so bili doseženi v enem koledarskem letu.

Delavci in nameščenci niso dolžni predložiti prijave za dohodke, ki jih prejemajo od svojih mesečnih, petnajstdnevnih, tedenskih ali dnevnih prejemkov kot odškodnino za izvršeno delo in za katere je delodajalec, po členu 14 zgoraj omenjenega odloka, dolžan redno odtegovati davek na dohodek.

Kmečka gospodarstva niso dolžna predložiti davčne prijave po predpisih tega poziva. Za kmečko gospodarstvo se smatra vsaka skupnost dela in sožitja, katere člani se ukvarjajo izključno ali pretežno s kmetijstvom.

Obrazci davčnih prijav se dobijo pri poverjeništvih za finance krajevnih in mestnih ljudskih odborov po 3 din za glavno prijavo ter din 2 za priloge.

Izpolnjene prijave morajo davčni obvezniki predložiti na predpisanih obrazcih v zgoraj navedenem roku pristojnemu krajevnemu ali mestnemu ljudskemu odboru.

Davčni obvezniki, ki ne bi v določenem roku predložili prijave, bodo po določilih čl. 52 odloka o davku na dohodek kaznovani s 3 odst. odnosno 6odst. kaznijo od odmerjenega davka.

Istrski okrožni LO, Koper, Poverjeništvo za finance

Objava

Poverjeništvo za notranje zadeve IOLO opozarja vse lastnike in imetnike motornih vozil, da zapade rok za prijavo motornih vozil vseh vrst pri prometnih referentih poverjeništev za notranje zadeve pristojnega okrajnega ljudskega odbora dne 17. februarja 1951.

Pole za prijavo motornih vozil so na razpolago v navedenih uradih.

Dustolovščine dobrega vojaka Švejka v svetovni vojni

JAROSLAV HAŠEK

II. DEL

80.

PREVEDEL PROF. DR. FRAN BRADAČ

«Amen», je dodal Švejk in nadaljevala sta težavno pot.

Desetnik je bil zelo potrt in, ko sta po hudem trpljenju prišla pozno zvečer v Pisek k orožniškemu poveljstvu, je rekel na stopnicah: «Zdaj naju čaka nekaj groznega. Ne moreva narazen.»

In res je bilo grozno, ko je stražmojster poslal po poveljnika postaje, stotnika Königa.

Prva stotnikova beseda je bila: «Dihnita vame!»

«Zdaj razumem», je dejal stotnik, ko je s svojim ostrim, izkušenim vohom nedvomno ugotovil položaj, «rum, kontušovka, orehovo, višnjevo in vaniljevo žganje.»

«Gospod stražmojster», se je obrnil na svojega podrejenega, «tukaj vidite, kakšen ne sme biti orožnik. Takole uganjati je prestopek ,o katerem bo odločalo vojaško sodišče. Vkleniti se z delinkventom! Priti pijan, total besoffen!* Snemite jima verigo!»

* Popolnoma pijan

«Kaj je?» se je obrnil na desetnika, ki je s prosto roko narobe salutiral.

«Pokorno javljam, gospod stotnik, da sem prinesel poročilo.»

«O vas pojde poročilo k sodišču», je na kratko rekel stotnik; «gospod stražmojster, zaprite oba moža, zjutraj ju privedite k zaslišanju; tole poročilo iz Putima preštudirajte in mi ga pošljite na stanovanje!»

Stotnik je bil zelo uraden, dosleden v preganjanju podrejenih, odličen v birokratskih zadevah.

Na orožniških postajah njegovega okraja niso mogli nikoli reči, da je nevihta minila. Pri vsakem dopisu, ki ga je podpisal stotnik, se je zopet vrnila.

Odkar se je vnela vojna, so viseli nad orožniškimi postajami težki oblaki. Za vsako neumnost je nastala disciplinarna preiskava.

«Če hočemo v vojni zmagati», je pravil na svojih inšpekcijah po orožniških postajah, «mora ‚a' biti ‚a', ‚b' — ‚b'; povsod mora biti pika na ‚i'.»

Čutil se je obdanega od izdajstva in si je resno domišljal, da ima vsak orožnik v okraju grehe, da ima vsak za seboj kak prestopek v službi.

In od zgoraj so ga bombardirali z dopisi, v katerih je ministrstvo deželne brambe namigovalo, da po poročilih vojnega ministrstva prehajajo ljudje iz piseškega okraja k sovražniku.

In gonili so ga poizvedovat, kakšna je lojalnost v okraju. In videl ni nič razveseljivega. Žene iz okolice so spremljale svoje može, ki so šli na vojsko, in on je vedel, da ti možje gotovo svojim ženam obljubljajo, da se ne bodo dali ubiti za gospoda cesarja.

Crnorumeno obzorje so začeli zatemnevati oblaki revolucije. V Srbiji, v Karpatih so začeli prehajati bataljoni k sovražnikom. Osemindvajseti polk, enajsti polk, v katerem so bili vojaki iz Piska in okolice. Vzlic temu so prihajali iz orožniških postaj tisti znani odgovori, da je vse v najlepšem redu, da se nikjer ne agitira proti vojni in da je mišljenje prebivalstva odlično.

Stotnik je bil trdno prepričan, da stoji tukaj na straži, da nekaj rešuje in da so vsi drugi orožniki, ki so pod njim, lena sodrga, sebičneži, sleparji, ki ne poznajo nič drugega kakor žganje, pivo in vino. In ker imajo premajhne dohodke, da bi mogli piti, se dajo podkupovati ter razbijajo Avstrijo počasi, toda zanesljivo. Edini človek, kateremu je zaupal, je bil njegov stražmojster na okrajnem poveljsvtu, ki pa je zmerom v krčmi govoril: «Danes sem imel spet za norca našega starega godrnjavsa....»

* * *

Stotnik je študiral poročilo orožniškega stražmojstra iz Putima o Švejku. Pred njim je stal njegov stražmojster Matjejka in si mislil, naj se gre stotnik solit z vsemi poročili vred, kajti doli pri Otavi čakajo nanj s partijo «šnopsa».

«Zadnjič sem vam rekel, Matjejka», se je oglasil stotnik, «da je največji tepec, kar sem jih poznal, orožniški stražmojster iz Protivina, toda s temle poročilom ga je posekal stražmojster iz Putima. Vojak, katerega je pripeljal tisti lopov, desetnik-žganjar, s katerim sta bila zvezana kakor dva psa, vendar ni špijon. Je prav navaden dezerter. Tu piše takšne oslarije, da bi otrok na prvi pogled spoznal, da je bil ta nepridiprav pijan kakor papeški prelat.»

(Nadaljevanje sledi.)

O POMOČI JUGOSLOVANSKIM NARODOM

BREZ POLITIČNIH KONCESIJ

Račun brez krčmarja kominformističnih voditeljev, ki so hoteli z gospodarsko blokado in propagandno vojno uničiti Jugoslavijo

V posledicah suše, ki je lani prizadela FLRJ, kakor tudi v zaostrenem mednarodnem položaju, so si obetali sovražniki socialistične Jugoslavije novega zavezника. Nevarnost pred vojno in lakota naj bi pomagali torej opraviti tisto, česar 400 milijonov dolarjev povzročene škode zaradi ekonomske blokade in propagandna vojna nista mogli opraviti — odvzeti jugoslovanskim narodom neodvisnost in jim tako preprečiti nadaljnjo graditev socializma. Tak je bil račun voditeljev kominforma, njim enaka pa so bila tudi upanja nekaterih skrajno reakcionarnih vrhov v kapitalističnih državah. Toda le račun, krčmarja zopet nikjer.

Jugoslavija je za premagovanje težav, povzročenih s sušo, uspela dobiti brez političnih koncesij do sedaj naslednje: 69,4 milijona dolarjev brezplačne pomoči od ZDA, dvoje posojil v skupnem znesku 5 milijonov funtov šterlingov od Anglije, posojilo pod izredno ugodnimi pogoji od Norveške in zagotovilo Francije, da jim bo po svojih močeh tudi ona priskočila na pomoč.

Razen tega zavzema v številnih državah vse širši obseg samoiniciativna akcija za zbiranje pomoči narodom Jugoslavije po kulturnih, socialnih, verskih in drugih organizacij. V vrsti teh so: «Zadruga za ameriške pošiljke v Evropo» — CARE, «Hrvatska bratska skupnost» kot največja dobrodelna organizacija Amerikancev jugoslovanskega porekla, mnoge protestantske organizacije v ZDA («Lutheran World Relief», «Lutheran World Federation», «The methodist church» i. dr.), društvo «Prijateljev Jugoslavija — Francija», «Ameriško-jugoslovanski odbor za pomoč v hrani» v Chicagu, švedsko društvo «Rešite otroke», ameriška organizacija «Mladina vseh narodov», norveško društvo «Pomoč Evropi» i. dr. Po zadnjih vesteh se je CARE obvezala, da bo poleg uslug, ki jih nudi z organizacijo transporta, tudi sama zbrala pol milijona dolarjev ter nam tako prihranila del izdatkov za prevozne stroške. Vrednost do sedaj sprejete in najavljene pomoči različnih organizacij je ceniti na preko 250 milijonov dinarjev.

Pomoči in posojil pod sprejemljivimi pogoji ni omogočila Jugoslaviji le ena okolnost ,temveč vrsta okolnosti. Le-te so predvsem rezultat ugleda in gospodarskih uspehov, rezultat stremljenja progresivnega človeštva za ohranitvijo miru in končno tudi rezultat sodobne družbeno-ekonomske stvarnosti v industrijsko razvitih kapitalističnih državah.

Pravilni oceni jugoslovanskega vodstva, da obstajajo v svetu navkljub sovjetskemu revizionizmu močne sile miru in socializma in da ima državno kapitalistični sistem v buržoaznih državah tudi svojo progresivno stran, sta bistvenega pomena za pravilno razumevanje sodobnih gospodarskih odnosov med industrijsko razvitimi in zaostalimi državami. Tako silijo danes visoko razvita proizvajalna sredstva v nekaterih kapitalističnih državah k različnim oblikam pomoči gospodarsko zaostalim deželam, ki brez podpore niso v stanju kupovati proizvodov njihove težke industrije. Kakšen obseg je poleg posojil zavzela brezplačna pomoč, je vsaj delno razvidno iz primera Združenih držav. Le-te so v času od 1. julija 1945 do 31. marca 1949 podarile v najrazličnejše svrhe 11.823.201.371 dolarjev. Brezplačna pomoč Jugoslaviji v znesku 69.4 milijonov dolarjev znaša torej 170-ti del ali 0,62 odst. navedene vsote. Značilno za povojno obdobje je tudi to, da so na primer posojila ZDA znašala v istem času 9.994.565.398 dolarjev, torej manj kakor brezplačna pomoč.

Da posojila in pomoči vsebujejo možnost izsiljevanja različnih — tudi političnih koncesij v prid upniku, se zavedajo jugoslovanski narodi iz prakse v bivši Jugoslaviji, a po osvoboditvi iz odnosov s Sovjetsko zvezo. Vendar s tem ni rečeno, da so sleherni pomoči in posojilu pogoji politične koncesije in odpoved neodvisnosti, kakor želi to prikazati sovjetska propaganda. Praksa potrjuje, da so pogoji za posojilo ali pomoč odvisni predvsem od konkretnega zunanje in notranjepolitičnega položaja države, ki posojilo ali pomoč sprejema. Zunanje in notranje politični položaj socialistične Jugoslavije pa je zaradi enotnosti ljudstva in ugleda, ki ga uživa v svetu prav tak, da jim omogoča enakopravno sodelovanje z velikimi silami. In še več. Poleg ugleda in simpatij, ki jih uživajo jugoslovanski narodi in vodstvo v očeh naprednega človeštva, raste tudi pomen socialistične Jugoslavije v svetu. V borbi proti revizionizmu sovjetskih voditeljev odpira KP Jugoslavije tudi naprednim gibanjem v kapitalističnih državah pot iz zmede, v katero jih je pognala povojno revizionistična praksa sovjetskih voditeljev. Kakor pomen, tako ima tudi ugled socialistične Jugoslavije v svetu viden odraz v množičnih akcijah za pomoč jugoslovanskim narodom.

Da je razen navedenega med pomembne faktorje v zvezi z uspešno nabavo posojil in pomoči uvrstiti tudi dosedanje jugoslovanske uspehe pri gradnji gospodarstva, je očitno. Saj sta od trajno naraščajoče ekonomske moči Jugoslavije odvisna tudi obseg in kvaliteta izvoza, ki predstavlja materialno bazo za vrnitev posojil. Ker so v Jugoslaviji uspeli izpolniti ključne postavke plana, jim že danes razširjene možnosti izkoriščanja prirodnih bogastev omogočajo poleg kritja domačih potreb tudi pospešen izvoz nekaterih asortimentov (predvsem — petkrat povečana proizvodnja svinca od 11.000 ton v letu 1939 na 57.000 ton v letu 1949; cinka od 1776 ton v letu 1939 na 8800 ton v letu 1949; nadalje živega srebra, železne rude, cementa, hmelja in drugih na svetovnem trgu iskanih proizvodov). Le vrsta takih gospodarskih uspehov, doseženih kljub ogromni škodi zaradi ekonomske blokade, je lahko prispevala k temu, da sta Anglija in sorazmerno mala Norveška ponudili FLRJ posojilo iz lastnih pobud.

Dirigent Suligoj

Mladinski pevski zbor "Slovenske filharmonije"

Solistka

Zbor je nastopil v soboto in nedeljo v Avditoriju. Tržaški otroci so pevcem podarili cvetje, Glasbena Matica pa je dirigentu poklonila venec

GOSPODARSTVO

TRGOVINA • INDUSTRIJA • PROMET • FINANCE

Blokiranje cen in plač v ZDA

Inflacijski strah je zadel tudi ZDA. Največja newyorška telefonska družba je objavila sledeče podatke o podražitvi nekaterih življskih potrebščin v 45 letih:

1 kvart (1,136 litra mleka	1906.	7 cent	1950/51.	23 cent
1 funt (0,45 kg) mesa		15 cent		96 cent
1 kruh		5 cent		15 cent
5 funtov krompirja		8 cent		19 cent
1 funt masla		29 cent		74 cent

Newyorški list «Daily Miror» je pisal, da predstavlja sedanja vrednost dolarja v odnosu s 1939 letom komaj 27 cent. Po službenem ameriškem indeksu cen so cene zrasle od začetka 1950 do začetka 1951 leta za 17 odst. Dve tretjini tega skoka pade na drugo polovico leta po začetku korejske vojne.

Ti pojavi so toliko bolj važni, ker se je proizvajalni potencial ZDA po drugi svetovni vojni znatno povečal. Amerika je dosegla 106 milijonov ton proizvodnje jekla na leto, kar pomeni 20 odstotno povečanje v 10 letih. 1939. leta je Amerika proizvajala 3000 ton umetnega kovčuka, danes pa 900.000 ton. Kapaciteta proizvodnje aluminija se je v dvanajstih letih štirikrat povečala.

Od 1945 do 1948. so se ameriške cene dvigale. To je bilo obdobje, ko se je proizvodnja preorientirala na mirnodobske izdelke. Sredi 1948. leta so se pojavili prvi znaki prenapolnjenosti tržišča, cene so padale, govorilo se je že o hiperprodukciji. Ponovno so cene pričele rasti pod vplivom mednarodnih težav; oboroživev pričenja izzivati novo inflacijo.

Ameriška vlada je hotela vplivati na tržišče sprva z raznimi finančnimi ukrepi: s povečevanjem davkov in omejitvijo kreditov. Vsi njeni službeni apeli za «prostovoljno blokiranje cen» niso imeli nikakih uspehov. Cene so rasle, pričelo se je čutiti pomanjkanje važnih surovin. Zato je bila država prisiljena nastopiti z raznimi ukrepi na civilnem tržišču.

Sredi decembra preteklega leta je predsednik Truman proglasil «stanje narodne pripravljenosti» in objavil ukaz o ustanovitvi novega državnega organa — Urada za obrambno mobilizacijo.

Cene pa so še vedno rasle in javnost je zahtevala kontrolo, da se zmanjša inflacija. Zato so pričeli na hitro organizirati državni aparat za kontrolo proizvodnje. 3. januarja sta bila z odredbo predsednika Trumana osnovana dva organa: Svet za obrambno mobilizacijo in Uprava za obrambno proizvodnjo.

Uprava za obrambno proizvodnjo se mora baviti predvsem s planiranjem, kontrolo, kontingentiranjem, prioriteto, transportom, delovno silo, gorivom, rudami in energetiko. Do sedaj so se s temi posli bavili posamezni državni organi.

Uprava za ekonomsko stabilizacijo utrjuje cene in plače. Ona deluje preko urada za stabilizacijo cen in Sveta za stabilizacijo plač.

To so samo vodeči organi. Že po njihovem kompliciranem sestavu se lahko sodi, kak pomen bo imela državna kontrola nad proizvodnjo v ZDA. Ti organi sedaj še ne razpolagajo s potrebnim osebjem. Tako je na pr. pred mesecem dni imela uprava za ekonomsko stabilizacijo okoli 300 uradnikov, medtem ko jih je slična organizacija imela med drugo svetovno vojno 20.000. To je tudi eden izmed razlogov borbe, ki se je vodila okoli kontrole cen med posameznimi resorji.

Težkoče, blokiranje cen in mezd nam postanejo jasne, če upoštevamo, da je v ZDA okrog 4 milijone različnih podjetij in 240.000 tovarn. Poleg tega moramo upoštevati, da je zaposlenih 61 milijonov ljudi.

Vse to povzroča ogromne tehnične težkoče pri blokiranju cen. Zato tudi niso bile objavljene posebne maksimalne cene, temveč je bilo samo objavljeno, da ne me nikdo prodajati dražje kot je prodajal v času od 19. decembra 1950. do 25. januarja 1951. Prav tako ni dovoljeno nikakršno povečanje plač nad raven, ki so jo dosegli 25. januarja.

Seveda so te odredbe povzročile mnogo nesmislov, zato so tudi odgovorni državni organi takoj objasnili, da imamo opravka samo z začasno mero in da bodo kasneje odstranili nepravilnosti.

Nova odredba je izzvala ogorčene proteste delavskih organizacij. Tri delavski predstavniki v Svetu za stabilizacijo plač niso hoteli podpisati te odredbe. Bilo je mnogo stavk, izmed katerih je znana železničarska.

Indiji grozi lakota

Letno 5 milijonski prirastek prebivalstva - Suše, poplave, kobilice in potresi stalno uničujejo pridelke - Namesto žitnih polj - gojenje industrijskih rastlin, ki prinašajo gospodarjem masten zaslužek

Indijska vlada se krčevito bori, da bi odvrnila od svoje dežele lakoto, ki jo ogroža in ki bi znala imeti tudi občutne politične posledice. Sicer je Indijec znan kot skromno bitje, ki mu dnevno zadošča prgišče riža, košček suhega kruha in skledica leče. Večina prebivalstva je močno podhranjena in se komaj drži pri življenju. Navzlic temu le redkoma običe deželo lakota, ki pobere milijone prebivalstva. Minulo je komaj nekaj let, odkar je med zadnjo svetovno vojno zahtevala lakota samo v Bengaliji nad 3 milijone človeških žrtev. Zavedajoč se nevarnega prehrambenega položaja so tudi voditelji Indije, čim so prišli na oblast, podvzeli najodločnejše ukrepe za dvig kmetijske proizvodnje. Preko vse Indije je šlo geslo «proizvajajte več živeža», ki je imelo tak uspeh, da je še pred letom Nehru dejal, da v Indiji ne bo nikdar več lakote in da od leta 1952 dalje Indiji sploh ne bo več treba uvažati živil.

Vendar so že tedaj poznavalci indijskih razmer menili, da gleda ministrski predsednik preveč rožnato v prihodnost pričo okolnosti, da ima Indija letno 4 do 5 milijonski prirastek v prebivalstvu, da je njena žetev vsako leto podvržena poplavam na severu, suši na jugu, kobilicam in drugim nadlogam, da je način obdelovanja zemlje zaostal in da vladajo tam nemogoči družbeni odnosi na deželi, kjer malo fevdalno plemstvo tako imenovani «zamindari», neverjetno izrablja kmečko ljudstvo, ki živi v neke vrste kolonatu. Sicer je indijska vlada izvedla neke vrste agrarne reforme, ki naj bi naredila konec prevelikemu izkoriščanju kmeta, vendar je ta ostala le na papirju in tudi kaže, da bi se spričo slabe uprave, nesposobnosti in korupcije nižjih upravnih organov mogla v doglednem času izvesti. Nemalo je na tem stanju krivo tudi to, da izrabljajo velike površine zemlje, ki so se doslej porabljale za pridelovanje žita, za gojenje industrijskih rastlin, ker se pač s tem več «zasluži». Tako je v teh letih samo v Bengaliji, ki je najbolj gosto naseljena indijska pokrajina in kjer se lakota najprej in najbolj občuti, izgubilo letno 75.000 ton rižnega pridelka, ker so zasadili bombaž. Tako tudi ni bilo letos nič s planiranim 15 odstotnim poviškom poljskih pridelkov in vlada je naročila januarja običajno količino 1 milijona in pol ton žita, kolikor je doslej znašal reden uvoz riža iz Burme, misleč da bo s tem krila svoje potrebe.

Toda lanske vremenske neprilike in posledice hudega potresa, ki je avgusta meseca opustošil Assam, so povzročile, da Indija s tem nakupom še zdaleč ne bo rešila svojega prehrambenega vprašanja, ker izkazuje primanjkljaj najmanj 6 milijonov ton žita v primeri s 55 milijoni, kolikor se ga tam vsako leto porabi. Da bi krila primanjkljaj je najprej posegla po drakoničnem sredstvu in znižala dnevni obrok žita, oziroma riža na 250 g, kar pa ne predstavlja nobene rešitve, marveč le nevarnost, da se zdravstveni položaj hudo poslabša. Pričakujejo sicer, da bi mogla dati pokrajina Pundjab že aprila ali maja vsaj pol milijona ton žitnega viška, kar je pa le kaplja v vodi spričo milijonskega primanjkljaja. Zato je vlada naročila zadnji mesec v sosednih državah Siamu, Indokini in celo Kitajski žita in riža v skupni množini 3 in pol milijona ton, za katere se pa ne ve, če in kdaj bodo prišle.

Ostane torej v vsakem primeru primanjkljaj še vedno 2 milijona ton, ki jih ne more dati nihče razen Amerike, katera razpolaga z viškom lanskega leta približno 10 milijonov ton žita. Tako je bila indijska vlada prisiljena, da se je obrnila za pomoč na Ameriko v času, ko žal odnošaji med obema niso posebno prisrčni. Odkar se je začela vojna na Koreji so se razmere med obema državama še posebno poslabšale. V Ameriki se pritožujejo nad Indijo, češ da nudi pomoč kitajskemu napadalcu in da se je udinjala sovjetskim interesom, dočim očita Indija s svoje strani ZDA, da je s svojo nepopustljivostjo pripomogla k svetovni krizi, ker je preprečila sprejem LR Kitajske v OZN. Zato je tudi zunanjepolitični odbor ameriškega senata, ki se je bavil z indijsko prošnjo, to zelo hladno pretresel in jo slednjič izročil nekemu pododboru na proučevanje, kar je splošno naredilo vtis, da je stvar zašla za vedno v miznico.

Pri tem pa senat očividno ni računal z ameriškim javnim mnenjem. Kmalu, so se tam dvignili protesti pri raznih človekoljubnih ustanovah, da se ne bi smelo delati političnih kupčij, kadar gre za ogrožanje obstoja milijonov človeških življenj. V zunanjem uradu v Washingtonu so se pa očividno ustrašili tudi neljubih posledic, ki bi jih tako stališče moglo izzvati v Indiji sami. Že sedaj ne šteje tam Amerika posebno velikega števila prijateljev, a upori v Hajderabatu, Assami in drugih pokrajinah, s katerimi se je bavila sredi januarja vseindijska konferenca v Delhiju, so pokazali, da bi znala lakota dovesti do hudih nemirov, ki bi jih bilo težko zadušiti, zlasti ako se upošteva, da je hladna vojna, odkar se je Kitajska polastila Tibeta tudi že na vratih Indije. Za indijsko lakoto se je pokazal Ameriki grozeč obraz sovjetskega tekmeca. Zaradi tega se je po odklonilnem stališču senata za zadevo znova pozanimal predsednik Truman, ki je sedaj poslal kongresu priporočilo, naj se Indiji da pomoč v živilih, bodisi brezplačno, ali pa vsaj na dolg rok, ker ima Indija ravno tako malo dolarjev kot žita, da bi ga z njimi plačala. Tako ima sedaj ta izglede, da se bo rešila preteče nevarnosti, ne da bi ji bilo treba zato dati politične koncesije, ki jih v mednarodnem položaju, v katerem se Indija danes nahaja, ne more dati.

— sj —

Pandit Nehru — predsednik indijske vlade

Stara indijska žena

ŠPORTNI DNEVNIK

Tehtanje nasprotnikov

CHICAGO, 14. — Jack La Motta ter Ray «Sugar» Robinson, ki sta se srečala danes ponoči, sta se včeraj javno tehtala. La Motti je tehtnica pokazala 72,574 kg, kar je skoraj skrajna meja srednje kategorije, Robinson pa je tehtal samo 70,520 kg.

Francozi na Norveškem

PARIZ, 14. - Francoska smučarska federacija sporoča, da bodo zastopali državne barve na mednarodnem tednu v Holmenkollenu Henri Oreiller, James Couttet in Benoit Carrara.

* * *

BEOGRAD, 14. — Na tekmah v skokih, ki bodo 18. t. m. v Celovcu, bodo nastopili tudi jugoslovanski skakalci Polda, Zalokar, Langus ter Avsenek.

TENIS

Francosko prvenstvo na pokritih igriščih

LION, 14. — Današnji izidi mednarodnega prvenstva Francije na pokritih igriščih: Marcel Bernard (Francija) je premagal Del Bella (Italija) z 6:4, 6:2, 6:2. Dvojice: Borotra - Duluc (Francija) sta premagala Garriga - Noghes z 6:3, 6:3, 6:3; Drobny - Garnero (Egipt-Francija) proti Atuelsson - Bolelli (Švedska - Francija) 6:1, 3:6, 7:5, 6:3.

Svetovni rekord v metu krogle v zaprtem prostoru

NEW YORK, 1". — Jim Fuchs je včeraj zvečer v Madison Square Garden dosegel nov svetovni rekord v metu krogle z rezultatom 17,75. Prav tako je bil njegov tudi prejšnji najboljši svetovni rezultat 17,54, ki ga je postavil lansko leto.

***

Ameriški duhovnik Bob Richards iz Kalifornije je na atletskem tekmovanju v New Yorku skočil s palico 4,597 m, pri čemer je do odskoka napravil samo 15 korakov. To je doslej drugi rekord v zgodovini atletike, medtem ko je bivši tekmovalec Cornelius Warmerdam leta 1943. z enakim številom korakov skočil 4,787 m.

Spored zimske olimpiade ki bo l. 1952 v Holmenkollenu

OSLO, 14. — Objavili so načrt olimpijskih zimskih iger, ki bodo v Oslu v prihodnjem letu. Spored je tak:

Četrtek 14. februarja

Ob 13.00: veleslalom, ob 17.00: hokej, ob 21.00: hokej.

Sobota 16. februarja

Ob 9.00: umetno drsanje, ob 11.00: moški ali ženski smuk, ob 13.00: ženski ali moški smuk, ob 15.00: hitrostno drsanje, ob 17.00: hokej, ob 21.00: hokej.

Nedelja 17. februarja

Ob 12.30: skoki za kombinacijo, ob 16.00: drsanje na 5000 metrov, ob 17.00: hokej, ob 21.00: hokej.

Ponedeljek 18. februarja

Ob 9.00: umetno drsanje, ob 11.00: tek na 17 km, ob 17.00: hitrostno drsanje na 1500 m, ob 17.00: hokej, ob 21.00 hokej.

Torek 19. februarja

Ob 10.00: drsanje na 10.000 metrov, ob 13.00: moški slalom, ob 17.00: hokej, ob 21.00: hokej.

Sreda 20. februarja

Ob 21.00: hokej.

Petek 22. februarja

Ob 17.00: hokej, ob 19.00: umetno drsanje, ob 21.00: hokej.

Sobota 23. februarja

Ob 10.00: tek za ženske na 10 km, ob 12.00 štafeta 4x100 m, ob 14.00: bandy, ob 17.00: hokej, ob 21.00: hokej.

Nedelja 24. februarja

Ob 13.30: skoki, ob 17.00: hokej, ob 21.00: hokej.

Ponedeljek 25. februarja

Ob 19.00: drsalna revija ob bengaličnih ognjih.

Odbor za namestitev obiskovalcev olimpiade je že zahteval od prebivalcev Osla, naj narede vse, da bi lahko spravili pod streho okoli 20.000 tujcev, ki bodo po predvidevanjih obiskali prireditve. Na igrah bo sodelovalo približno 900 tekmovalcev, od katerih bo stanovalo sedem sto v nekem dijaškem domu v predmestju Osla, ostale pa bodo naselili v Domu slepcev v bližini Holmenkollena, kjer bo prizorišče olimpijskih iger.

Rokoborci Spartaka v Italiji

BEOGRAD, 14. — Rokoborci Spartaka iz Subotice bodo odpotovali 25. februarja v Italijo, kjer se bodo srečali s štirimi italijanskimi društvi. Na pot se je odpravilo 10 atletov, med katerimi Vukov, Bajer in drugi.

Platense-Milan 3-2 (1-1)

Bodo Argentinci igrali tudi v Beogradu?

MILAN, 14. — Pred desettisoč gledalci je danes argentinsko nogometno moštvo Platense, ki trenutno potuje po Italiji, premagalo Milan z rezultatom 3:2 (1:1). Milan je že vodil v drugem polčasu z 2:1, nato pa se je pustil dohiteti in celo prehiteti od danes dobrih gostov, ki so se tako rehabilitirali za dva poraza, ki so jih doživeli na italijanski turneji. Igralci ostanejo v Milanu do 20. februarja in imajo namen odigrati tudi nekaj tekem, od katerih naj bi bila ena celo v Beogradu?

Program angleških nogometašev

Povprečno dve mednarodni tekmi letno

LONDON, 13 — Na sestanku Football Association je bil izdelan provizoričen program mednarodnih tekem, ki jih bo odigrala angleška državna reprezentanca do konca leta 1954. Seznam iger je videti takšen: septembra 1951 ali marca 1952: Anglija-Francija; 28. novembra 1951: Anglija-Španija; maja 1952: turneja v Švico in Italijo; septembra 1952 ali marca 1953: Anglija-Avstrija; 26. novembra 1952: Anglija-Belgija; maja 1953: turneja v Južno Ameriko (Argentina, Urugvaj, Brazilija, Čile; oktobra 1953: Anglija proti reprezentanci FIFE, ob priliki devetdesetletnice ustanovitve Football Association; poleti 1954: svetovno prvenstvo v Švici.

Na sestanku je zveza nadalje izrazila svoje obžalovanje, da ne more sprejeti v letu 1951 dvojnega srečanja z ZDA, vzrok odklonitve je «prenatrpan» koledar mednarodnih prireditev.

Koledar, kot vidimo, močno šepa na obsežnosti, saj verjetno ni dežele v Evropi, ki bi se tako redko spoprijela z drugimi državami. Anglija še vedno hoče igrati vlogo stare, težko pristopne gospodične, ki nakloni tekmo le kot veliko milost. Čim manj je nekoga na spregled, tem bolj je dragocen in zanimiv, tem laže se tudi udušijo in utajijo razne hibe. V primeru poraza pa upajo Angleži, da se bo v času do naslednje tekme že polegel prah in, da bo znova stara slava, od katere živijo zadnja leta, preraslą poraz. In imajo prav. Tako bodo privlekli do leta 1953., ko se bodo pomerili na zelenem polju z «reprezentanco kontinenta», ki jo bodo seveda z lahkoto premagali. Enajstorica, sestavljena iz še tako dobrih posameznikov, bo vedno za razred slabša od homogene ekipe povprečnih igralcev. Naivni publiki to noče v ušesa, in tako bodo Angleži lahko živeli zopet nekaj časa od kredita te tekme. Zal bodo morali na svetovno prvenstvo v Švico, ki bo, vsaj za Anglijo, zadnja prilika, da pokaže, koliko resnično velja, brez raznih bolj ali manj poceni «trikov».

Podatki o birokratizmu in birokratski kasti v SZ

Zakaj je ZSSR napadalna

(Nadaljevanje in konec)

1937. leta je bilo v Vrhovnem sovjetu še vedno 45 odst. delavskih predstavnikov, 1950 jih je samo 35 odst. Procent delavcev pada, rastejo pa tako imenovani «intelektualci», 31 odst 1937. leta prišli na 47 odst. 1950. leta. To so predvsem visoki funkcionarji ali predstavniki onih služb, ki jih tako ali tako moramo računati med državne uradnike. Tudi delavci so v glavnem že zdavnaj postali funkcionarji ali sindikatov ali partije. 1920. leta je bilo v vrhovnem predstavništvu nad 90 odst. pristnih delavcev.

Ta ogromni birokratski aparat se je popolnoma odtujil od mas. Ne računa več s težnjami mas, temveč samo, kako bi povečal eksploatacijo. Birokratizem duši narodne težnje in terorizira delavski razred. Vodi k centralizmu, ki je logična posledica sistema in temelj krute discipline. Ni razlike med državo in partijo, ker partija ni nič drugega kot organ državnega kapitalizma, je zastomba in izvršitelj teženj birokratske kaste. Ni svobode in mišljenje širokih slojev ne more priti do javnega izražanja zato, ker se državni kapitalizem boji odpora mas zato tudi tako raste birokratski aparat.

Zrasla birokratska kasta teži k vojni iz več razlogov. Glavni izmed njih je v tem, ker se hoče še bolj okrepiti, ker hoče dobiti nove proizvajalne vire in na ta način odstraniti ekonomske težave in socialne nevarnosti. Marksizem uči, da mora kapitalizem v monopolistični fazi priti do tega.

Sovjetska zveza je po 1945. letu v dežele «ljudske demokracije» razposlala tisoče predstavnikov svoje birokratske kaste. Te dežele so postale prekrasen izvor za krepitev sovjetskega državnega kapitalizma.

Govorili smo, da so v sovjetskem državnem aparatu tudi med uradništvom ljudje, ki žive v istih pogojih kot izkoriščani delavski razred. Iz tega ne smemo delati zaključkov, da birokracija od spodaj ni sodelavec sistema in agresivnega imperializma. Tudi ona postaja važna in ima več koristi, če «sovjetski» državni kapitalizem raste pa čeprav s pomočjo osvajanja tujih dežel.

Birokracija Sovjetske zveze bi imela ogromno priliko, da pride do boljšega parazitskega življenja, če bi osvojila in izkoriščala Nemčijo, Francijo, Italijo itd. Ni važno, če poedinci niso formalno lastniki vsega tega, kar se osvoji, če niso privatni kapitalisti. Prav tako, kakor v nacističnem sistemu so tudi v «sovjetskem» osvajanja težnja vsakega posameznega birokrata.

Če vse to razumemo, tedaj nam postane jasno, zakaj se Sovjetska zveza proglaša za vodečo deželo socializma, zakaj proglaša Stalina za voditelja in genija celega sveta, zakaj se partije povezujejo v Kominform in podrejajo železni disciplini in zakaj se ne more ustvariti socializma brez direktne intervencije Sovjetske zveze. Postane nam jasno, zakaj Moskva ne dovoli, da bi kdo zgradil socializem sam brez njenega protektorata in vmešavanja. Moskva vodi tako politiko zato, ker ni socialistična in ker ne želi socializma. Sovjetska armada, ki bi prišla v Nemčijo, Francijo, Italijo ali Jugoslavijo bi prišla tja ne da ustvari socializem temveč, da okupira teritorij, na katerem bi se, po najhujših kolonialnih metodah, eksploatiralo v korist «sovjetskega» državnega kapitalizma in birokratske kaste.

Zato je pravičen odpor vseh tistih, ki se dvigajo v obrambo proti tem agresivnim težnjam. To, kar Sovjetska zveza prinaša svetu s svojim «osvobajanjem» in s svojim «mirom» ni progres, ni svoboda niti ni v interesu proletariata. Niti v enej deželi bi proletariat s takim osvobojenjem postal svoboden. On bi samo enega eksploatatorja zamenjal z drugim še hujšim. Vedno več ljudi je v svetu, ki pravilno razumejo «sovjetski» imperializem, njegove metode, cilje in sredstva. Vedno več je ljudi, ki se mu postavljajo po robu. Baš v teh zadnjih dneh smo priča izstopa vrste kominformističnih poslancev iz italijanske partije prav iz teh razlogov.

Nevarnost pred sovjetsko agresijo deluje tako, da se obrambna fronta sveta vedno bolj krepi. Kolikor je močnejša ta fronta in to po vseh vprašanjih, od psihološke moči do orožja, toliko je manjša verjetnost sovjetske agresije. Prav zato se bodo morda sovjetski nameni končali brez vojne. Sovjetski državni kapitalizem bo ostal brez osvajanj in birokratska kasta bo zaprta v svoje prostore. Prišel bo čas, ko bodo narodi tudi tam hoteli in mogli spregovoriti svojo besedo. Do tega bo nujno prišlo.

Če bo pa prišlo do vojne se bo končala prav tako kot so se končale vse napadalne vojne po vrsti: z uničenjem napadalca! Tokrat bi bilo to uničenje strašnejše in okrutnejše za krivce od onega, ki je zadelo Hitlerjevo Nemčijo.

UREDNIŠTVO: ULICA MONTECCHI, št. 6, III. nad. — Telefon štev. 93-808 in 94-638. — Poštni predal 502. — UPRAVA: ULICA SV. FRANCISKA št. 20. — Telefonska št. 73-38. OGLASI: od 8.30-12 in od 15-18 Tel. 73-38. Cene oglasov: Za vsak mm višine v širini 1 stolpca: trgovski 60, finančno-upravni 100, osmrtnice 90 lir. Za FLRJ: Za vsak mm širine 1 stolpca za vse vrste oglasov po 10 din.
Odg. urednik STANISLAV RENKO. — Tiska Tržaški tiskarski zavod. — Podruž.: Gorica, Ul. S. Pellico 1-II., Tel. 1 1-32 - Koper, Ul. Battisti 301a-I, Tel. 70.

NAROČNINA: Cona A: mesečna 260, četrtletna 750, polletna 1400, celoletna 2600 lir; cona B: izvod 3, mesečno 70 din; FLRJ: izvod 4.50, mesečno 90 din. Poštni tekoči račun za STO-ZVU: Založništvo tržaškega tiska, Trst 11.5374. — Za Jugoslavijo: Agencija demokratičnega inozemskega tiska, Ljubljana, Tyrševa 34 - tel. 20-09, tekoči račun pri Komunalni banki v Ljubljani 6-1-90332-7. — Izdaja Založništvo tržaškega tiska D.Z.O.Z. - TRST